

Published and distributed under Permit (No. 739) authorized by the Act of October 6, 1917, on file at the Post Office of Boston, Massachusetts. By order of the President. A. S. Burleson, POSTMASTER GENERAL.

SANDARA

The Lithuanian Weekly "SANDARA" Published by the Lithuanian National League of America K. J. PAULASKAS Sec'y and Business Mgr. YEARLY SUBSCRIPTION RATES: In the United States ..... \$2.50 To Foreign Countries ..... \$3.00 "SANDARA" 327 E Street, Boston 27, Mass.

Tel. So. Boston 2408.

Amerikos Lietuvių Tautinės Sandaros Laikraštis

KAINA 5 CENTAL

No. 5

So. Boston, Mass., Vasario (Feb.) 3 d. 1921 m.

Metai VIII

Pastangos Nugązdinti Lietuva

DIRBTINA POLITIKA.

Prancūzų agentų pastangomis buvo skieidžiamos triukšmingos žinios apie tai, jog bolševikai, tai Lietuvos, tai Latvijos pafronte yra suėmę daug savo kariuomenės ir rengiasi užpuilti Baltijos Valstybes. Korespondento Duranty ir McCoulagho straipsniai kursai neva rėmėsi mūsų Užsienių Reikalų Ministerio žodžiais, rūpinosi tą pavojų padidinti. Visų šių gandų tikslas buvo vienas — išgązdinti lietuvius, priversti juos nusileisti ir dėtis prie Lenkijos. Amerikos lietuvių spaudoje randasi taipgi raštų, kurie gal visai nenoroms tarnauja tai pačiai politikai. Taip "Drauge" tapo išspausdinta keletas Rene Vinci straipsnių. Šis bendradarbis gazdina bolševizmu, germanizmu ir islamizmu ir perša mums vieną išgelbėjimą p. J. Gabri. Teisybė, "Draugo" redakcija yra pradėjusi daug tinkamų pastabų, bet juk yra straipsnių, kurių jokia redakcija neišdrįsta be pastabų talpinti. Kitame laikraštyje randame tokią triukšmingą žinią, kuri, kaip kablegrama extra talpinama. Buvo surengtas milžiniškas raudonųjų sukilimas. Lietuvos valdžia pasmaugė jį pačioje pradžioje." Tuo tarpu sovietų Respublikos ministris Cičerinas ir net lenkai atstovaus Lubomirski tvirtino, jog jokio pavojaus nėra, jog triukšmas dėlei rengiamojo bolševikų užpuolimo nėra pamatuotas. Oficialių pranešimų iš mūsų valdžios, kurie patvirtintų tą triukšmą, lygių būdu nėra. Be to nuo Martyno Yeo, kurio nieks juk negali įtarti bolševikų šalininku, gauta apie tą milžinišką raudonųjų sukilimą šokią žinia: "Generolas Žukauskas suareštavo keletą lenkų ir bolševikų maištininkų (conspirators), kuriuos jam patįs kareiviai yra nurodė."

Iš to pranešimo aišku, jog armijos vadas (vyriausiuoju karu vadu pasilieka krašto apsaugos Ministeris, kaip ir buvo) Gen. S. Žukauskas yra suareštavęs keletą ir lenkų ir bolševikų agitatorių. Kuomet dėlei tokio ir lenkų ir bolševikų arešto išeina vientik "milžiniškas raudonųjų sukilimas," nenopoms pisimena C. Pilėno laiškas, tilpęs No. 2 "Vienybės Lietuvininkų." Dėlei šios dirbtinės iš Prancūzijos paeinančios politikos, aliantai nerado galimu pripažinti Lietuvos ir tinka pripažinti tik Estoniją ir Latviją. Lietuvai norima primesti plebiscitas ir sakoma, jog Lietuvos nepripažins, iki tas plebiscitas neužsibaigs, o Lietuviai turėtų aiškiai pasisakyti ir taip yra pasakę, jog ant plebiscito nesutiks iki Lenkai tebeleiko Lietuvos Rytus ir iki Lietuva nebus pripažinta kaip nepriklausoma valstybė.

Tokio savo žodžio dabar ir priseina laikytis ir nieko nesibijoti.

Lietuvos Informacijų Biuras.

KO REIKALAUJAMA NUO VOKIETIJOS.

PARYŽIUS. Po ilgų ginčų Prancūzijos su Anglija, antgalo sutarta, kad Prancūzija pareika-

laus nuo Vokietijos \$52,000,000-000 ir 12% išvežimo taksų. Ta suma turės būti išmokėta lygiomis ratomis per 42 metus. Ginčai Anglijos su Prancūzija kilo, kaip rodo, iš to, kad Prancūzija norėjo per daug išgauti nuo Vokietijos. Galų gale sulygta ant viršminėtos sumos. Dabar visas klausimas yra, ar Vokietija norės išmokėti tokius milžiniškus pinigus, ir jei nenorėtų, ar valios.

Abelnai nuomonė yra, kad Vokietija negalės išmokėti tiek daug, nors kas-žin kaip ji norėtų. Patys vokiečiai sako, kad jei Prancūzija užsispirs reikalauti tokios pasakiškos sumos, ir jei prispirta Vokietijos valdžia apsiims tiek mokėti, tai Vokietijos žmonės tuojuos sukels revoliuciją ir nuvers valdžią.

NAUJI GAZDINIMAI.

Lenkijos ir Prancūzijos politika — nugązdinti Lietuvą bolševikų užpuolimais — eina tolyn. Nėgana to, kad iš Varšavos ir Paryžiaus eina žinios apie spietimąsi rusų kariuomenės vakarų pafronte, bet dar prancūzai paskelbė žinią, kuri buv atėina iš Konstantinopolio, taip:

KONSTANTINOPOLIS, sausio 31 d. Siapti įsakymai link "sekančio rusų bolševikų atėisvyvo" buvo išduoti armijos vadamams, Sovietų karės ministerio Trockio konferencijoje, kuri tik kalbos padarė ir teniškiškai labai gili įspudį, nes tokių prakalbų teniškiškai čia nėra girdėję. Sveistys ragino sukurti vietoje gynimo komiteta, rinkti aukų pinigais, kailiais ir t. t. Tą dieną aukų surinkta 660 auksinų ir 30 sk.

Apskritai mūsų kampelis užšalęs ir nėra kam tėvynės reikalais rūpintis ir dirbti. Bet dažniau atsiendant geriems kalbėtojams, ir teniškiškai įstruktų j darbą.

Zemėugaitis.

Teniai, Tauragės apskr. Du varstų už Tenenių yra Adomavo dvaras. Kaip senesnieji čionykščiai gyventojai pasakoja, čia kitą kartą gyvenęs dabartinio Lenkijos galvos Pilsudskio tėvas ir valdęs šioj apylinkėje 5 dvarus, dvarelius ir kažkur Vilniaus gubernijoje Zulavo dvarą. Bet nusigyveno ir 1908 m. rusų valstiečių bankas išdalino vietiniams valstiečiams buvusius čia jo dvarus, o Adomavas teko Milaševičiui. Pilsudskis turėjęs 5 sunus ir 2 dukteris. Vyresnieji buvė Juozas ir Jonas. Caro laikais dalyvavę caro Aleksandro 2 nužudyme ir slapstėsi ilgai po miškus. — Žmonės, išgirdę Pilsudskio vardą ir karą su lenkais, kalbasi, kad jis ateinąs savo dvarų nuo valstiečių atsiimti ir bijosi, kaip piktos ligos lenkų.

Zemėugaitis.

Joniškis, Šiaulių apskr. Kai-kurių veikesnių žmonių rūpesniu įsteigtas Joniškyyje Liaudies Kliubas. Jo tikslas gana platus: rengti vakarus, koncertus; ruošti įvairiomis tėmomis paskaitas, referatus, steigti knygyną — skaityklą, žodžiu, varyti plačia vaga visuomeninį kultūros darbą. Surengti porą vakarų — spektaklių davė jau gana geru vaisių. Dirva tam visuomenės

Šią žinią talpiname, kad parodyti, kokių melų ant Lietuvos mus "broliai" lenkai nesigėdina pasaulyje paskleisti.

IGNOTAS JURKONIS

liuosnoris šaulis, kariaujantis už Lietuvos laisvę. Paeina iš kaimo Palėpio, Suvalkų rėdybos. Perskaičius jo laišką su pasiskundimu, jog nėra už ką nusipirkti šautuvus ir amunicijos, Wilkes Barre, Pa., lietuviai sumetė tam tikslui \$16.50.

DEBSUI NEDOVANOJA.

Nors Attorney General A. Mitchell Palmer rekomendavo prez. Wilsonui, kad būtų dovanota bausmė E. V. Debs'ui, kurs karejime sėdėdamas buvo socialistų kandidatas į Sov. Valstijų prezidentus, bet Wilson'as neapsiėmė dovanoti.

ŽINIOS IS LIETUVOS.

Teniai, Tauragės apskr.

Siu metų gruodžio mėn. 4 dieną čia buvo mingas ir rinkliava Lietuvos gynimo reikalams. Pasakyta dvi prakalbi. Sakė mokytojas Jurjonas iš Naumiesčio ir kun. Sveistys iš švėksnos. Žmonių nemažas burys, nes tą dieną buvo atiaidai. Todel sakytojų kalbos padarė ir teniškiškai labai gili įspudį, nes tokių prakalbų teniškiškai čia nėra girdėję. Sveistys ragino sukurti vietoje gynimo komiteta, rinkti aukų pinigais, kailiais ir t. t. Tą dieną aukų surinkta 660 auksinų ir 30 sk.

Apskritai mūsų kampelis užšalęs ir nėra kam tėvynės reikalais rūpintis ir dirbti. Bet dažniau atsiendant geriems kalbėtojams, ir teniškiškai įstruktų j darbą.

Zemėugaitis.

Teniai, Tauragės apskr. Du varstų už Tenenių yra Adomavo dvaras. Kaip senesnieji čionykščiai gyventojai pasakoja, čia kitą kartą gyvenęs dabartinio Lenkijos galvos Pilsudskio tėvas ir valdęs šioj apylinkėje 5 dvarus, dvarelius ir kažkur Vilniaus gubernijoje Zulavo dvarą. Bet nusigyveno ir 1908 m. rusų valstiečių bankas išdalino vietiniams valstiečiams buvusius čia jo dvarus, o Adomavas teko Milaševičiui. Pilsudskis turėjęs 5 sunus ir 2 dukteris. Vyresnieji buvė Juozas ir Jonas. Caro laikais dalyvavę caro Aleksandro 2 nužudyme ir slapstėsi ilgai po miškus. — Žmonės, išgirdę Pilsudskio vardą ir karą su lenkais, kalbasi, kad jis ateinąs savo dvarų nuo valstiečių atsiimti ir bijosi, kaip piktos ligos lenkų.

Zemėugaitis.

Joniškis, Šiaulių apskr. Kai-kurių veikesnių žmonių rūpesniu įsteigtas Joniškyyje Liaudies Kliubas. Jo tikslas gana platus: rengti vakarus, koncertus; ruošti įvairiomis tėmomis paskaitas, referatus, steigti knygyną — skaityklą, žodžiu, varyti plačia vaga visuomeninį kultūros darbą. Surengti porą vakarų — spektaklių davė jau gana geru vaisių. Dirva tam visuomenės

Plokščiai, Sakių apskritis. Čia jaunimo yra jau truputį susipratušio. Bet daug dar yra tamsaus, kuris labai įsimylėjęs į samagonką. Jei kur vestuvės buna, tai nekviesti bėga už kelių mylių. Lapkričio 16 d. Antkalniškuos per vestuves prisirinkus tiems gaivalams buvo sužeistas savivaldybės atstovas pil. Daujotas. Po kelių dienų mušeikos buvo suareštuoti. Valstietis.

Plokščiai, Lapkričio 28 d., į Poščius atvežė nužudytą žmogų. Nužudytasai buvęs prierūsų unteraficerius ir mokėjęs visokius darbus, buvęs meisteris. Visa jo kaitė, kad su pačia nesutiko.

J. Š.

Plokščiai, Sakių apskr. Plokščiai apylinkėje žmonės mėgsta degtinę gerti. Geria, geria jauni ir maži. Bet iš tokių girtavimų dažnai buna liudnių atsitikimų. Čia paminėsiu vieno žmogus liudnį likimą. Silvėnų kaimo Martinkevičius vieną gražią dieną pakiuvo į kalėjimą. Rytėjus dieną buvo rastas kalėjime negyvas. Po tyrinėjimų paaiškėjo, kad nuo alkoholio tulžis perplysusi.

Mūsų apylinkėje tokių atsitikimų dažnai buna, kad degtinė daugumą žmonių be laiko į kapus nuvaro. O valdžia mažai kreipia domės į tokius liudnus įvykius. Rodos ir žmonėms būtų laikas susiprasti, reikėtų jėsi girtavimą. O labiausiai jaunuomenė turėtų liautis girtavus, nes degtinė be laiko į kapus nuvaro.

Murivalgiriētis.

Rietavas. Žmonės kaltina valdžią, kad neužmoka už rekvizicijas, sakydami: kad bent ordnerius priimtų už žemės mokėjimus, o nežiuri, kad valdė. valdyba iš idinė užmokėjo ordneriais, surinktus pinigus laikydama spintoje. Žmonės skundžiasi, bet nežino kas kaltas. Valstieciai Taryba turėtų tuo pasirūpinti.

Žinąs.

Laukuva, Taur. ap. Mokesnių inspektorius, kaip žmonės kalba, uždėjo kai-kuriuos ukius, esančius už miesto versto tolu mo ir daugiau, miesto butų mokesniais.

Specialistas.

Pašeimenių dvaras, Bartininkų valsč. Apie Pašeimenių dvarą labai linksma gyventi. Čia kaip kokiame mieste, galima girdėti dainų ir muzikos, dažniausiai nakties metu. Daugiausiai linksminasi jaunimas, kurs nežiurint į šaltį traukia dainas per vidurnaktį. Priežastis ta, kad Pašeimenių dvare yra atsidiarūs nepatentuota smuklė, kurioje pritraukė vyrukai degtinės nesigaili savo geklės. Vargdienis.

Lukšiai, Sakių apskr. Lukšiai miestelis gana gražiai sustatytas. Per karą vokiečiai buvo sudeginę bažnyčią. Dabar bažnyčia sutaisyta. Gražiai sode stovi mokykla, kurią lanko 85 vaikai.

Del labiausiai apleista Lukšų valsčiaus raštinė. Šventadieniais žmonės suėję rėkauja, pypkes ruoko. Nepratusiam įėjus nuo dumų ima krutinę skaudėti.

Del Želigovskio. Rusijos atstovas Aleksandras įteikė užsienio reikalų ministeriui notą del Želigovskio, kuri buvo Jofės įteikta Lenkijos valdžiai. Toje notoje nurodyta, jog rusai į Želigovskio kariuomenę žiuri lygiai taip, kaip į paprastąją lenkų kariuomenę. Be to, notoje yra

parodytas Rusijos protestas del Tautų Sąjungos kariuomenės susitimo į plebiscito sritį. Mat, rusai nepripažsta Tautų Sąjungos.

Kas plebiscitą prižiūrės? A-not laikraščiu, į plebiscito sritį atvykstą; 300 anglų, 300 prancūzų, 300 ispanų, 100 belgų, 100 danų, 100 švedų, 100 norvegų ir 50 graikų. Jų vyriausiu vadu nori padaryti kontrolės komisijos pirmininką, Šardinį. Ar tiek kariuomenės atvyks, sunku pasakyti, nes tų svetimų valstybių valdžios tai apsiima, tai atsiskako, tai vėl apsiima siūsti kareivių.

Lenkų puolimai. Įvairiose vietose lenkai, nežiūrėdami karo baliabų sutarties, užpuolinėja mūsų sargybas, o vietomis gana smarkiai susišaudo. Atėję į neitralę zoną lenkai žvėriškai elgiaisi su vietos gyventojais. Dažniausiai atima ne tik gyvulius ar javus, bet pačius žmones nuėdo ir palieka nuogus. Tokio žvėriškumo niekas negali pakęsti ir žmonės nuolat kreipiasi prie lietuvių kariuomenės, kad juos apgintų nuo tų plėšikų.

Lenkų žvėriškumai. Sugrįžę iš lenkų nelaisvės Lietuvos kareiviai praneša mums dar šių žinių apie lenkų žiaurų elgimąsi su mūsų belaisviais. Seinų lenkų komendantas viešai leido plėšti į Seinus atvarytus paimtuosius nelaisvės mūsų kareivius ir karininkus, nors ir šiaip jau umai paėmus ir bevarant jie buvo lenkų kareivių veik visai apipiešti. Seinuose nuo belaisvių kareivių nuvilko net ir geresnius marškinius. Iš Seinų ligi Suvalkų mūsų belaisviai kareiviai lenkų priversti buvo patys arklį vietoje vežti į rankas patekusią bateriją armotų. Be to, belaisviai dažnai buvo be jokios kaltės kankinami. Taip Vadovičių belaisvių stovykloje buvo tam tikra vieta, mušdavo belaisvius.

Tam pačiam barake laikomi mūsų belaisviai karininkai kiekvieną vakarą girdėdavo antrapus sienos nelaimingųjų ekzekucijas. Belaisviams karininkams mėginant įrodyti lenkų valstybei be jokios kaltės mušimo nenormalumą ir tai, kad, laikant nuogus šaltuose barakuose, daug belaisvių kareivių išmirs, vadovybė atsakydavo, kad sunkūs laikai ir Lenkuose belaisviams jokių teisių nėra.

Belaisvių badavimo pavyzdys yra ir tai, kad Vadovičių stovykloje kiekvienas galėjo matyti mūsų belaisvius kreivius, berenkiančius iš mėšlyno kaulus, lupynas, supuvusius burokus ir kitas atmatas.

Mūsų belaisviai taip buvo išbadėję, kad daug jų gražinant į Lietuvą pakeliui pradėjo nenormingai mirti. Lenkai įtarė tai kolera esant ir nežiūrėdami mūsų gydytojų įrodinėjimų, kad vagonuse kareiviai miršta iš bado, nes valgyti jiems nieko neduodama, buvo sulaukę Bastogėje antrąjį gražinamų belaisvių ešaloną ir vėliau Gardine, kur sulaikytuosius belaisvius, kankindami badu ir aštriai sergėdami, ilgai dar laikė, ką sektųsi paaiškinti vien lenkų noru tiek nukankinti ir nuvarginti likusius kareivius ir karininkus, kad jie sugrįžė Lietuvon, jau nebegalėtų daugiau tarnauti Lietuvos kariuomenėje. (Elt). ("Liet. Uk").

A.L.T.S. Reikalai.

NAUJI NARIAI PRISIRAŠĖ

PRIE A. L. T. SANDAROS.
Prie 9 kp., Cambridge, Mass.:
Povilas Krišniūnas, Petras Backis.

Prie 55 kp., Wilkes Barre, Pa.:
Miklas Kuprys, Jonas Lieščiūnas,
Stepanija Micevičiūtė.

Prie 69 kp., Edwardsville, Pa.:
Andrius Kraužis, Adomas Bernackas.

Prie 71 kp., Torrington, Conn.:
Antanas Belauskas.

Prie 43 kp., N. S. Pittsburgh, Pa.:
Viktoras Kunča, Vladas Sadauskas, Kazys Velius, Stasys Velius, Pranas Balčiūnas, Juozas Bosas

AUKOS SANDAROS SPAUS- TUVĖS SKOLŲ IŠMOKĖ- JIMUI.

15 kp., Bridgeport, Conn. iš izdo — 12.00.

35 kp., Racine, Wis. iš izdo 10.00.

Iš "Sand." No. 3 buvo praleista, jog 64 kp., Binghamton, N. Y. nariai aukojo: A. Vaitekūnas — 2.00, A. Yuškus — 2.00, A. Lepa — 2.00.

Kas savaitė sandariečių eilės dideja ir skolos mažėja. Jeigu mes, sandariečiai, ir ant toliaus taip padirbėsime, tai į porą mėnesių laiko skolų neliks ir mūsų eilės pasidvigubės, negu kad buvo pabaigoje pareitę metų. Tai gi budėkim, sandariečiai, šviesus rytojus laukia mus.

K. J. PAULASKAS,
A. L. T. S. Sekr. Adm.

KITA MADALIO PUSĖ.

Siomis dienomis, A. L. T. Sandaros raštininkas - administratorius, gerb. M. J. Damijonaitis, atsistatydino nuo savo urėdo. Gerbiamas M. J. Damijonaitis buvo išrinktas referandumu, didele balsų dauguma ir Sandaros Seimo vienbalsiai užtvirtintas. Jis buvo del tulų priežasčių padavęs Seimui rezignaciją, bet Seimas jo rezignaciją atmetė, ir jį prašyte įprašė, kad patarnautų savo partijai bent dar vienus metus. Bet, anot jo, aplinkybės susidurus: del nusistatymo prieš jį kai kurių žymesnių sandariečių, del pono Pratapo spaudimu atmokėti jam morgičius ir kitų dalykų, jis nusprendė apleisti savo vietą. Prie to galima numanyti, kad Damijonaitis permatė, jog eidamas sunkią ir atsakomą Centro sekretoriaus - administratoriaus pareigą, turės dar atremti užmetinėjimus ir nuo savo vienminčių, ir kad kampanija bus prieš jį varoma, kad iki ateinančio seimo jis būtų ant tiek diskredituotas, kad jeigu ir norėtų, jau nebutų išrinktas. Šitas faktas, aš manau, daugiau negu kas kitas, privertė jį užleisti savo vietą kitam. Ir tie spėliojimai nebuvo be pagrindu, nes jo oponentai, nelaukdami "subatos," "Delegato" plunksna tuč tuojaus po Seimui rašo korespondenciją, dagi ir į pašalinį laikraštį, (tur but prisibijodamas, kad gal netalpis, ar švelnis, ar prierašą pridės, ir, žinoma, sumažis efektą ant sandariečių) gan šiurkščioj formoj ir primetęs, jam, D.J.D-žiui butų - bebūtų dalykėlių, kviečia Sandaros kuopas, kad Damijonaitį iš sekretoriaus - administratoriaus vietos prašalintų geru, o jei ne, tai išmes. Tai ve kokį medalį užsitarnavo žmogus, dirbdamas per metus be atolsio mūsų partijai! Nieko sau užmokėstis.

Broliai, sandariečiai! Kritika mums yra reikalinga, bet kritika su akiplēšinga pastaba nieko bendro neturi. Kritika nurodo, kas reikėjo padaryti, ir kas galima padary-

ti, o šitokios pastabos veiksą diskredituoja, žemina, kursto. Tikra kritika konstruktyviška, o šitoki straipsniai destruktiviški. Šitokios korespondencijos gal tiktai kuriems nors ekstremistams, bet nesuderinama su rimtu vidurinės sriovės veikimo budu ir jos nuosekniu protavimu. Ypač mūsų žymesnieji veikėjai, kurie mokslu ir gabumu yra tik ankščiau ar vėliau užimti vidurinės sriovės vairą, turėtų žinoti, kad sėjant vėją, prisieis piauči audrą.

Taip darydami niekur toliau nenuvažiuotume, tik ten, kur nuvažio Socialistų Sąjunga. Kada kas mėnesis, tai naujas administratorius; kas klika, tai naujas lyderis, — priėjus prie tokios padėties, rimto veikėjo neprisišaukti, o be rimto veikėjo nebus pasekmių. Rašantieji straipsnius, besirisančius su asmeniu, ypač su veikėjais - daruotojais, turėtų pagalvoti, ką rašo.

Dadangi gerb. "Delegatas", begirdamas gerb. Tiškina ir Lawrence'o veikėją, be atodairos smerkė p. Damijonaitį, tai manau, kad ir aš turiu tokią pat, jeigu dar nedidesnę, tiesą tarti žodi, nes man neprisieina nieko peikti, nei girti, o tik teisybę pasakyti.

Kasling gerb. Tiškino ir Lawrence'o veikėjo, taip pilnai su delegatu sutinku. Man linksma, kad mes juos turime mūsų partijoje, nesmagu butų, jeigu mes juos pražudytume. Rašantis šiuos žodžius turiu augštą nuomonę apie šituos veikėjus. Bet juk ir išmintingiausi žmonės turi skirtingas pažiūras, taigi ir šitie veikėjai turi skirtingus įsitikinimus, negu gerb. Damijonaitis, ir čia nėra kokia paslaptis. Tai kur-gi čia p. Damijonaičio prasikaitimas, jeigu jsm padavus Seime rezignaciją, spiriamas ir prašomas ją atsiimti, jis nurodė, kad del nusistatymo prieš jį tokių įtekmingų veikėjų jis nesijaucia, kad galėsias pasekmingai eiti sekretoriaus pareigą. Ir tų jis pasakė ne kur kitur, bet kaip tik ten, kur reikia — Seime. Jokių juodinimų, diskreditavimų ir įsivaizdint negalima. "Delegatas" kaltina Damijonaitį už neveiklumą, už nesistengimą "Sandaros" skolų išmokėti. Tai visai neteisingas ir be mažiausio pamato apkaltinimas. Toki užmetimai žmogui, kuris per metus ir su kreditu sau ir partijai tarnavo, beabejo įlenda giliai į širdį.

Gerb. Damijonaitis atvažiavęs užimti sekretoriaus - administratoriaus vietą, pareitų metų gruodžio prodžioje rado "Sandarą" nepavidėtinioje pozicijoje. Skolų suvirš keturi tukstančiai dolerių, bėgančių reikalų izdas tuščias. Sąvaitei pasibaigus, darbininkams reikia algos užmokėti, o pinigų nėra, ir "Sandara" su administracija be vietos, o kaip šiuo laiku vieta lengva surasti, jus žinote. Buvau suradimo vietos komisijoje, tai žinau. Prie tokių tai aplinkybių ir kliučių gerb. Damijonaitis užėmė "Sandaroje" vietą.

Vienok jis nenusiminė, bet drąsiai, su energija griebėsi už darbo. Pats pirmutinis paskolinos "Sandarai" pinigų, pradėjo tvarkyti dalykus, ir per ištus metus dirbo be atolsio. Gerb. Damijonaitis palikdamas Sandaros sekretoriaus - administratoriaus vietą palieka "Sandarą" ant tvirtų kojų, apie virš tukstantų dolerių sumažinęs "Sandaros" skolų, partijoje narių dvigubai ir "Sandara" perkraustyta gražion, patogion ir nebrangion vieton. Tai yra rekordas beveik nesumušamas, ir mes

jam už tai esame skolingi dideliausią ačiū. Ir jei mūsų naujas administratorius gerb. Paulauskas bent sulygis šitą Damijonaičio rekordą, tai mes turėsime buti jam labai, labai dėkingi.

Gerbiamas Damijonaitis ko vojo už mūsų idealą, kada dar daug iš mūsų buvome pirmaklesiai mokykloje, ir nėra abejonės, kad jis stovės prie jo iki galo, nežiurint jokių "pastabų."

Še jums, broliai sandariečiai, kita medalio pusė.

Pasitraukus gerb. Damijonaičiui, atvyko naujas administratorius, asmenyje gerb. K. J. Paulausko. Tai jaunas, energingas ir rimtas vyras. Be abejonės, jei tik mes su juomi kooperuosime, jam padėsime, tai jis savo žymę padarys. Bet jeigu pradėsime priekabių įjieskoti, iš adatos vežimus skaldyti, tai nėra abejonės, kad ir jis nenorės nedėkingą darbą dirbti. Taigi, broliai ir sesutes, sandariečiai ir sandariečiai, daugiau pagerbimo mūsų vadams ir darbuotojams! Vaduokimės protu, o ne jausmais.

Norkunas.

Iš A.L.T.S. Kp. Veikimo.

RAPORTAS.

A. L. T. Sandaros 32 kuopos,
New Britain, Conn.

Abelnas raportas nuo Kovo 7 d., 1920 (tuomi laik kuopa suverta) iki sausio 1 d., 1921. Per tą laiką buvo surengta 5 prakalbos, butent: dvi p. K. Norkui, viena p. P. J. Žiuriui — šios trjs agitacijos už Sandarą; viena Dr. J. Šliupui del ekonomiškių Lietuvos reikalų ir viena Dr. Alseikai del Vilniaus atvadavimo Lietuva. Surengta vienas kuopos išvažiavimas, nuo kurio liko pelno kuopai \$64.80. Dalyvauta dviejuose A. L. T. S. apskričio išvažiavimuose; atstovauta dviejose apskričio konferencijose; dalyvauta A. L. T. Sandaros VII Metiniame Seime su atstovu ir inesimais. Paaukuota \$100.00 Sandaros skolų apmokėjimui, paaukuota \$10.00 Lietuvos Šauliams. Narių prisirašė 50, iš kurių 2 Lietuvoje, 1 Penn. valstijoje ir 2 suspuoduoti. Finansiskai įplaukė per tą laiką \$326.52; Viso išmokėta per tą laiką \$306.75; pas kuopos izdininką lieka \$19.78.

32 kp. rašt.

Jurgis J. Kadziauskas.

BRIDGEPORT, CONN.

Iš A. L. T. Sandaros 15-tos Kuopos Veikimo.

Sausio 4 d., 1921 m. laikytame susirinkime užėmė vietas naujai išrinkta valdyba, susidedanti iš sekančių ypatų: Pirm. Vincas Vaitkūnas, pagelbininkas — Franas Mileris, izdininkas — Augustas Sapiega, finansiskai įplaukė per tą laiką \$326.52; Viso išmokėta per tą laiką \$306.75; pas kuopos izdininką lieka \$19.78.

Jau keliatas narių apsimokėjo po du dolerių "Sandaros" skolų išmokėjimui. Likusieji, galima tikėtis, irgi pasirupis užsimokėti minėtas mokestis, kad pagelbėjus išmokėti Sandaros skolas.

Sausio 18-tą surengta prakalbos Dr. Alseikai. Prakalbos pagal šių laikų didelės bedarbės, pavyko nebologausia. Dr. Alseika su savo prakalba, kurioj daug teisybės pasakė, tai kaip girdėtis iš publikos, visus užganėdino. Daugelis net pageidauja, kad Dr. Alseika ir vėl atsilankytų mūsų kolonijon ir pasakytų ką plačiau apie Lietuvos padėtį. Aukų sudėta Vilniaus atvadavimui \$67.15. Parduota keletas akcijų "Varpo" Bendrovės. Po \$5.00 aukojo šios ypatos: Aug.

Sapiega ir Jonas Sanvaitis. Mažiau aukojusių nepriduodu vardų, nes žinau, kad stoka vietos laikraštyje sutalpinti.

15-tos k-pos Korespondentas.

RACINE, WIS.

Kuopos Susirinkimas.

A. L. T. Sandaros 35 kuopos sausio 23 d., po pietų, Union Hall įvyko metinis susirinkimas. Apsvarčius kuopos reikalus, nepamiršta nei Sandaros skolų sumazinimas. Nors mūsų kuopa neseniai buvo aukojusi \$25.00, dabar vėl paskyrė iš kuopos izdo \$10.00, nariai tame susirinkime sumokėjo \$15.00, sykiu siunčiame \$25.00. Likosi išrinkta valdyba 1921 metams iš šių ypatų: pirmininkas — Jeronimas Pilipavičius, protokolų raštininkas — Martynas Kasparaitis, izdininkas — Antanas Darcinis, izdo geibėtojai — Tadas Varanis, Juoz. Glieba. Kp. Vald. susideda iš darbščių vietos veikėjų ir yra vilts, kad dirbs su atsidavimu Lietuvos labui, bus nauda ir Sandarai.

Praėjusių 1920 metų nuveiktų darbų sutrauka.

Narių prie 35 kuopos prisirašė 30. Kuopa pajamų nuo balių ir piknikų turėjo \$296.06, visų metų išlaidų buvo \$80.00. Pradedant su pirma diena Sausio šiuos 1921 m. kuopos turtas susidėjo: L. L. P. Bonas — \$100.00 ir pinigais \$110.06. Šių metų Sausio mėnesyje buvo išlaidų \$17.50, dar izde liko \$92.56. Vieną perstatymą surengė "Ant Bedugnės Krašto," du pikniku, dvejais prakalbas, vieną balių ir sutvėrė L. L. P. stotį. Taipgi pardavinėjime daugiausia pasivardavo kuopa, Bonų, kurių buvo išparduota \$17,000.00. Trius sandariečių su pritarimu kitų draugijų Apsigyrimo Komiteto surinkta aukų 1,400.00 ir nusiųsta į Lietuvą per Lietuvos Misiją. Sandaros skolų sumažinimui aukuota \$35.00. Praėjusius metus dirbome, kiek galėjome, ir darbo pasekmės geros — tuomi mums priklauso Lietuvos piliečių vardas.

Dabota visų draugijų veikimas su komunistais ir fanatikais-klerikalų klapčiukais kovota mandagumu, žodžiu ir per spaudą. Keliant ar gulant, visus metus — stovėjome ant sargybos, ir dėta nemažai darbo kaip pardavinėjime L. L. P. Bonų, taip ir rinkime aukų. Savo rimtu veikimu gavome pritarėjų ir kaip kairysis sparnas, taip ir dešinysis pasidarė sušnekamais, jei šiuos metus veiksime, be abejo bus gale metų mus pritarėjai.

Šiuos metus pradėdant, štai ką mes turime, broliai sandariečiai, nariai 35 kuopos, padaryti: reikės nemažai padirbėti pardavinėjime antros Apsigyrimo Paskolos Bonų. Juk nieks kitas taip tinkamai ir su pasižventimiu nedirba, kaip mes, ant mus ta našta kris. Bet mes esame pasirengę pilnai atlaikyti.

Nemažos svarbos stovi prieš mūsų akis reikalas — tai galutinas paliuosavimas "Sandaros" spaustuvės nuo skolų. Mes esame sandariečiai, ir tų daug nekabant, turėsime atlikti. Nesakau, kad mus viena 35 kuopa išmokės visas esančias Sandaros skolas, ne! Bet kaip šaka to lietuviško aržuolo savo proporcią turime išlaikyti. Jei darbai krutės ir piknikai pasiseks ateinančią vasarą, tai iš kalno dedame pažadus, kad porą šimtinių 35 kuopa, luš ar pliš, turime sumažinti skolų. Kaip kuris pasakys, kad per daug. Visai ne! Mus tikslas, mat, kad "Sandara", vieton syki į sąvaite, išeitų šešis sykius. Kad ko greičiau tas įvyktų, mes, sykiu ir kitos kuopos tokius ar didesnius pažadus sudėję išpildysime. Dar tame reikale tų noriu priminti, kad daug gambiausių sandariečių išvažiuoja į Lietuvą. Kol nauju

surandi, yra sunkiau. Daugumas esame pasirengę vėl keliauti į Lietuvą. Na ir kas bus, jei mes paiksim "Sandarą" skolo se paskendusią? Atsakymas liudnas — gi klerikalai ir kiti priešai užgesis ta kibirkštele, skleidžiančią vienybę, susipratimą ir Tėvynės meilę tarpe lietuvių. Gyvas visų reikalas, ir jį į trumpą laiką atlikime — tuomet busime ramūs. Mus toks uždavinys dabar, kol dar čionai gyvename Amerikoje; padėkime pusmetį, jer tą laiką privalome taip Sandarą finansiskai pastatyti, kaip to reikalauja Centro bus išrinkta Valdyba. Tuomet bus linksmiaus važiuoti namo į Lietuvą. Žinosime, kad važiuojame atlikti savo užduotį, aprūpinę pilnai įšėivijoje pasilikusius savo viengencius. Atėjus kokie nelaimė, sunkiam laikui, visuo met Lietuvoje gyvenančius parems. Kitai sunku bus gintis nuo priešų.

Išvada tokia to reikalo: kol čionai esame, sustiprinkime "Sandarą", kad reikalui atėjus gautume paramą. Parvykę į Lietuvą, tenai sutvarkysime savo reikalus. Tada sandariečiai bus stiprūs Amerikoje ir Lietuvoje. Tuomet mus pusėj laimėjimas, kaip Lietuvos kunigaikščiai: Gediminas, Keistutis, Vytautas ir kiti per 200 metų kryževius ih perkrikštus mušė ir palaikė liuosybę. Taip ir mes, broliai sandariečiai, apsisvalysime nuo Romos juodųjų išnaudojtojų arba perkrikštus. Tik nelaukime, stokime ir veskime kovą prieš tuos elementus, kurių nė saulės spinduliai nekenna nei vienas aiasvai manantys. Tavo ir mano, abėjų mus, broliai, lygus reikalai. Nepaisykime, kad ir didesnis bus priešas — mus priešai dangstosi kryžiais ir vilugystėmis, keli svetimais blizgučiais, it kudikai. Mes, sandariečiai, apsišarvavę Tėvynės meile ir teisingumu su lietuviška jote visiems galį padarysimė, kaip juodiems, taip ir raudoniems. Aržuolas, ruta ir lietuviu narsybė prie liuosybės nėra dar žuvę. Tik prie darbo. Jei kuris šiandie nestos į sandariečių eiles ir atsikaks bendrai dirbti, tai toks lygus minksta-pročiui Jaugailui. Tokiam nėra leista savintis Lietuvos piliečio vardas.

M. Kasparaitis.

RACINE, WIS.

A. L. T. S. 35 kuopos laikytame susirinkime sausio 23 d., Union Hall, 2:00 v. po pietų, padarytas sekančias nutarimas: kadangi klerikalai už Lietuvos Misijos pareikalavimą iš Tautos Fondo atskaitos gerb. atstovą J. Vileišį išvadino žuligoskiu;

Kadangi Lietuvos atstovas gerb. J. Vileišis kaip atstovas, savo užduotį pilnai pildė, vienok kunigų T. F. atskaitos neisdavė vien tik pasitenkinimo Lietuvos atstovo pravardžiavimu;

Kadangi mes, Am. Liet. Taut. Sandaros 35 kuopa, daug dirbė prie Stoties pardavinėjime L. L. P. Bonų ir sudarę pačią stotį tad

Reikalaujame, kad kun. Petkunas ir Molis neturi buti prileisti prie kontraliavimo L. Misijos ir Atstovybės Centro knygų, kaip klerikalai nesiskaitė su Lietuvos atsiųstų atstovu ir jo neleido prie kontrolės Tautos Tondo, taip dabar Lietuvos Misija ir Atstovybė neturi skaitytis ir neduoti jokių kontraliavimų tol, kol Tautos Fondas nesileis Lietuvos atstovo prie kontrolės. Prileidimas klerikalų prie Lietuvos Misijos ir Atstovybės darbuotės kontraliavimų reikštų pasizeminimą ne tik Atstovybės, bet ir tų darbuotojų, kurie per visus metus darbavosi pardavinėdama Bonus. Užsileidimu klerikalų reikalui — mums kontraliuoti Atstovybės darbuotę su-

teikiama per daug jiems didelė garbė, nes jie to nėra verti. Syki pasijutę stipresni ir ateityje pareikalau nuo atsiųsto atstovo dar daugiau. Tas neteisingas eigimasis, pagal mūsų supratimą, turi buti prašalintas. Neprileisti klerikalų šulų nė prie jokių kontraliavimų.

Varde A. L. T. S., 35 kuopos,
Prat. rašt. M. Kasparaitis.

SUSIRINKIMAI.

MONTELLO, MASS.

A. L. T. Sandaros 24 Kuopos Nariams Svarbus Pranešimas.

Gerbiami sandariečiai! Prašome atkreipti atydą į sekančią susirinkimą, kuris bus Vasario 6, nedėlioj po pietų, 2 valanda, Lietuvių Tautiškame name. Šitas susirinkimas yra labai svarbus ir kiekvienas sandariečiai kviečiamas, kaip narys mūsų prakilnios organizacijos, kuri tiek daug yra pasiržusi už Lietuvos nepriklausomybę panešti visokių nemalonumų ir išniekinimų, iš mūsų lietuvių, brolių ir sesučių. Ir, sandariečiai, nebutumet verti savo vardo, kad nepasistengtumet supažindinti visus lietuvius su savo organizacijos programu ir principais, kurie jau yra vykdinami Lietuvoje. Kad tai padaryti, tai neatbutinai reikia lankyti savo susirinkimus ir daboti savo organizacijos bėgančius reikalus ir t. t. Todėlei nepamirškite ant minėto susirinkimo ateiti ir savo draugus atsivesti, nes yra svarbus reikalas.

24 Kuopos Korespondentas.

CLEVELAND, OHIO.

Susirinkimas.

A. L. T. Sandaros 18 kp. sekančias susirinkimas įvyks Vasario 13 d., 1921 m., 2:00 val. po pietų, (senoj vietoj), Goodrich kambariuose, 1420 E. 31st St. Valdyba.

NEW HAVEN, CONN.

Svarbus Susirinkimas.

Amerikos Liet. Taut. Sandaros 10 kp. laikys savo mėnesinį susirinkimą panedėlyje, Vasario 7-tą d., 1921 m., 7:30 v. vakare, Lietuvių Kliubo salėje, Grand Ave. Yra labai svarbių dalykų aptarti, kaip va: kuopos reikaluose, mūsų organizacijos reikaluose, kaip lygiai ir mūsų tėvynės Lietuvos. Delto neivienas neprivalome užmiršti atsilankyti, užsimokėti mokestis ir dalyvauti susirinkime.

10 kp. rašt. V. Alksninis.

Kalvarija, Mariamp. aps. Vietos mokytojai labai pasipiktinę kun. Laukaičio elgesiu del vakarinių kursų suaugusiems. Mat kunigas nori, kad visi mokytojai tik jo vieno klausytų. Vietos mokytojai pareiškė tam tikrą protestą.

Kalvariškis.

Alytus. Naujokai stoja į kariuomenę su didžiausiu moru, nes visi pasipiktinę lenkų darbais, ir nori ginklą paėmę ginti Lietuvą nuo užpuolikų. Sako — verčiau žuti, negu pasiduoti į lenkų vergiją.

Saulių kovos su atkrisiais pakrikusiais lenkais. Kai mūsų kariuomenė sumušė želigovskinninkus ties Širvinta, tad lenkų raitelių pasiliko apie Anykščius, Panevėžį, Troškunus, Kedainius. Juos gaudyti išėjo mūsų šauliai, kurie keliose vietose turėjo susikurtimų su lenkais. Keletas šaulių žuvo tose kovose. Bet vietoje tų žuvusių stoja į kovą dar didesni vyrų būriai, kurie su didesniu pasiryžimu gina savo šalį. Daugelis lenkų jau sugaudyta.

PIRKIT LIETUVOS

LAISVĖS BONUS!

Eikime Sparčiau Prie Tikslu

A. B. STRIMAITIS.

Referatas Amerikos Lietuvių Tautinės Sandaros Septintajam Suvažiavimui lapkričio 26-27 dd. 1920 m., New York, N. Y.

Amerikos Lietuvių Tautinės Sandaros principai yra atžymėti dešimčia punktų, kuriuos būtina reikalinga gyvenimui įvykinti ir mūsų programą toliau praplėsti, negu kad ikišiol esame padarę.

Štai šiandien jau sukako septineri metai nuo mūsų organizacijos įsikurimo. Nors jaunutė ji tėra, bet jau laikas stoti pradinėn mokyklon, lyg tam kudikiui septynerių metų susilaukusiam, kurią užbaigę galėtumėm išduoti pasekmingus kvotimus įstojimui į gimnaziją.

Šis mūsų organizacijos prilyginimas septinmečiui kudikiui gal nekuriems išrodys nevykusiu; gal tuli iš mūsų, per pastaruosius septynerius metus dirbusieji, ir didelių darbų atlikę, jausis užgautais, bet palyginę mūsų organizacijoje nuveiktus darbus bus su atliktaisiais darbais tėvynėje per daug trumpesni laiką, turėsime pripažinti šiam prilyginimui teisingumą.

Kas ikišiol Amerikos Lietuvių Tautinės Sandaros buvo nuveikta, tai iš to mūsų Tėvynei naudos labai mažai. Mes dar nespėjome supažindinti su mūsų programa net čia Amerikoje gyvenančių lietuvių; mažai dar kas pažįsta visus mūsų užsibrėžtus siekinius. Tas, kas ikišiol atlikta, tai atlikta, taip sakysime, mūsų gimdytojų. Duotas mums vardas "Tautininkai-Demokratai", o sukuopus mus į vieną būrį, tasai būrys pavadinta "Amerikos Lietuvių Tautinė Sandara." Taigi per kelis pirmuosius metus buvo sutvarkyti įstatai, išdirbtas veikimui programos ir III suvažiavime priimtas, bet po nustatymo programo, po priėmimo principų, tais pastaraisiais keliais metais ar daug mes nužengėm pirmyn, ar daug darbo atlikome? — lai bus leista užklausti čia susirinkusių gerbiamųjų atstovų.

A. L. T. Sandaros Principai.

A. L. T. Sandara rūpinasi lietuvių politikos ir kultūros reikalais Amerikoje ir Lietuvoje. Ar daug iki šiol politiško darbo atlikome Amerikoje? Kokia nauda mums, amerikiečiams, iš to darbo ir kokia nauda mūsų broliams Lietuvoje?

Statydamį sau šiuos klausimus, turime vaduotiesi grynais faktais; neprivalome savęs nei peikti, nei didžiuotis, tik turime pasakyti tiems, kurie nėra prisidėję prie mūsų politinių darbų, kad jie dar menčiau susipratę už mus ir, kaip toki, akys mūsų brolių, liejančių kraują už Lietuvos laisvę, kenčiančių badą ir skurdą, negalės turėti lygius užuojautos, kuomet grįš laisvon Lietuvos su tais, kurie dėję pastangas, kad kaip galint pagelbėjus Lietuvą atsivaduoti tai nuo rusų, tai nuo vokiečių, o labiausiai nuo lenkų imperialistų malonės.

Mes, Amerikos lietuviai, tautiečiai-demokratai, politikos dirvoje atlikome tiek, kiek sudėjęs kruvon visus kitų srovių lietuvius. Nors tasai darbas buvo atliktas nevisur po A. L. T. S. vėliava, bet iš mūsų srovės žmonių iniciatyvos ir su mūsų organizacijos žmonių pagalba. Kiek įvairiose kolonijose surengta viešų susirinkimų, prakalbų, kiek padaryta protestų prieš įvairius užspuldinėjimus ant mūsų veikėjų, prieš lenkų paleistus Amerikos spaudoje, kiek rezoliucijų prirengta ir įvairioms įstaigoms, valdininkams bei atstovams išsiuntinėta ir įteikta ir kitų smulkesnių žygių reikale gelbėjimo Lietuvai tapti liuosa buvo padaryta — tai sunku būtų suskaityti!

Amerikos lietuviai, tautiečiai - demokratų politikos darbo varymui buvo įkurę Neprigulmybės Fondą, kaip finansinę visuomenišką įstaigą. Jie sudarė New Yorke centrą politiškam veikimui. Iš tautiečių-demokratų organizacijų, butent TMD., LNF., ALCK., ALTS., tasai centras buvo užvardintas Amerikos Lietuvių Tautinė Taryba. Ši organizacija yra atlikusi nemažai politiško darbo Amerikoje. Ji daugiausia prisidėjo prie praskynimo kelio Washingtone į Suvienytų Valstijų valdišką įstaigą, į įvairius departamentus, kur Amerikos lietuviai įgijo diplomatinis susiekimus įvairiuose Lietuvos klausimuose. Kelnuose atvejuose turėjo savo delegacijas pasiuntus pas vyriausius šios šalies valdininkus. Kiek tie žygiai, tie darbai prigelbėjo Lietuvai, mes apie tai dabar nuspręsti negalime, nors apie juos tenka plačiai išgirsti ir laikraščiuose įvairių nuomonių pasiskaityti. Vieniems išrodo, kad daugelyje atveju butume geriau laimėję, jei butume visai tylėję; kitiems, kad permažai darbo padėjome, kad buvome per daug nuolankūs įvairiems valdininkams, peršvelniai atsakynėjom mūsų priešams ir t. t. Bet, padarius analizą visų tų žygių, turime pasakyti, kad mūsų politinis darbas čion Amerikoje visgi daug prigelbėjo mūsų tėvynei. Jei butume ramiai snaudę, kaip kad kai-kurios mūsų srovės daro, ar jei butume kėlę riksmą apie internacionalizmą, rasi ir butume šiandien **Internacionalizuoti**. Bet kad dirbome, vaduodamiesi mūsų užbrėžtais principais: **Tauta ir demokratija, Lietuva Laisva dabar arba niekad**, tai džiugiamės susilaukę to godynės, kad Lietuva turi savo kongresą — Steigiamąjį Seimą, o atkeliaujančioms čia Lietuvos atstovams jau yra prirengta užvėja Suvienytose Valstijose.

Ar Mums, Sandariečiams, tas Viskas Priklauso?

Jeigu patektų spaudon šis referatas — žinau, kad nevienas jį perskaitęs, taip paklaustų. Tuli net užsipultų ant mūsų, kad drįstame prisivinti sau tuos darbus. Vienok mūsų tikslu nėra savimasis to, kas mums nepriklauso. Šitų darbų atlikimui buvo sueita talkon, kaip jau minėjau, su kitomis organizacijomis, o kartais ir su kitomis srovėmis. Kiekvienoje iš jų priklausoma dauguma mūsų organizacijos narių. Tat nors netiesioginiu keliu ir, kaip minėjau, ne visuose atvejuose, tasai politinis darbas buvo vedamas Sandaros vėliavai plevėsuojuojant ir nieks negali mums užmesti, kad mes nuo tų darbų buvome atsilikę. (Bus Daugiau).

MARCAS BAUKAS.

Amžini Draugai.

Kambaryj burčija šerkšnai,
Pati stena be duonos;
Kambaris neramus senai —
Neramus nuo aušros ligi aušros.
Lauke taip pat nesmagūs vaizdai —
Vaizdai, ką knisasi į širdį žmogaus:
Medžiai nuogi, skurdūs pilki namai,
Paniurę debesį ant dangaus;
Purvai, lapai supuvę visame,
Streksi buryj šiurūs žvirbliai,
Ir rustaus vėjo aide sename
Čirška jie, kaip svirpliai.
Ir tas aiškiai pasako,
Kad žmonės, šunes ir žvirbliai
Stovi ant vieno tako —
Lygus savo dalies vergai.
Ir tie trys amžini draugai
Lėtai slankioja, kur namas mus;
Ir kol jie bus bailūs žiopliai,
Nedažins mumis vaizdas ramus.

21, 1, 1921.

AMERIKOS LIETUVIŲ BANKININKŲ SUSIRINKIMAS.

(Pabaiga).

Vienok dabartinės aplinkybės tokios, kad su projekto įvykdinimu palaukti iki tam laikui, kada Lietuvos Valstybė bus pripažinta.

Projekte pareikalauta suma 1,000,000 auksinų, kurią Bendrijos nariai turėtų sudėti, yra galima.

VINIKAS: Projektą atranda pamatiniai geru, bet idealis reikalavimas yra per didelis, nes daugelis įstaigų nepajiegs tapti nariais, o kitos įstaigos iš legalės pusės — Bankinių įstatų suvaržytos — negalės. Sutvėrus Bendriją su koku \$1000.00 idėlio, but gerai. Distribucija turėtų but pavesta dabartinėms Lietuvoj esančioms valdiškoms įstaigoms, kurių veikmės pagerinimui Bendrija galėtų iš Amerikos pasiųsti ekspertus.

VILMONT: Atranda, kad tikslas yra geras, but kaip idėlis — 1,000,000 auksinų, — taip ir projekte nurodyti nuomimčiai 3 % nuo siunčiamos sumos ir 40 c. daugiau už kiekvieną perleidą — yra per daug. Reikėtų rasti budus, kad sintėjams but pigesnis patarnavimas.

HERMAN: Suorganizavimas Amerikos Lietuvių Bendrijos yra labai svarbus netik apsaugojimui Amerikos lietuvių, bet ir Lietuvos finansų ir ekonomino besivystymo. Jei patįs lietuviai nesirūpins apginti savo reikalų, kaip tik dalykai Pabaltijos valstybėse susitvarkys, mes nesijusime, kaip J. P. Morgan arba toki National City Bank (Rockefellerio interesų kontroliuojama) arba tų dviejų finansinių rivalių sutevta International Bankers Ass'n, apvaldys nė nematant Lietuvą, kaip jie apvaldė Pietinę Ameriką arba Balkanų Valstijas. Lietuvos Valdžios dalyvavimas tokioje įstaigoje yra neatbutinai reikalingas, nes tas būtų geresnė garantija, suteiktų įstaigai didesnį prestižą, ir tuomi užkirsti kelę visokiems avanturistams, besidangstantiems patriotizmo skraiste. Podraug valdžios dalyvavimas užtikrintų, kad jos akcija bus netik su tikslu padaryti pelną, bet kad tautos reikalai bus apsaugoti. Su svetimtaučiais bankieriais lietuviams yra pavojinga operacijas daryti norint Lietuvos ekonominę savistovybę palaikyti.

ŠIDLAKSKAS: Diduma Amerikos lietuvių didesniųjų Bankierių nerado reikalingu čionai dalyvauti, suprantama tik todėl, kad jos mano, jog jų pelnas ir biznių budai but aprubežiuoti arba suvaržyti, bet sudarius tokią Bendriją, su Valdžios bendradarbiavimu, jie greit pamatytų, jog prisidėjimas yra neįsivengiamu, kad žmonės ir jų pačių interesai to reikalauja. Čekių sistema — pavidale dabartinių Amerikoje vartojamų "Travelers Cheques" — kurie Lietuvoje galėtų cirkuluoti ant lygių su pinigais. Tuomi apsaugotume Lietuvos gyventojus nuo didelių nuostolių, kuriuos jie turi mainant įvairių agentų ir bankų čekius. Valdžios dalyvavimas tokioj Bendrijoje užtikrintų tų čekių vertę, ir Lietuvos liaudis galėtų but išlavinta tokius čekius įvairiems spekuliantams už pusdykį neatiduoti.

KAZLAUSKAS: Pataria, kad pinigų distribucija Lietuvoje but daroma per Lietuvos ko-operatyvius, kurie turi jau apie 400 skyrių Lietuvoje, ir kurių patarnavimas yra daug geresnis ir tikresnis, kaip Prekybos ir Pramonės Bankas, kuris norėdamas savo atstovui Amerikoje p. Na-

rijauskui pagaminti geresnę dirvą, tyčia trukdo Amerikos Lietuvių Bankierių ir pinigų siuntimo agentų perlaidas.

BAGOCIUS: Visos mūsų pastangos sutverti Bankierių Bendriją paeina iš privates iniciatyvos. Lietuvos Atstovybė dalyvauja su mumis ne oficiališkai, su tam tikrais Valstybės įgaliojimais arba instrukcijoms, bet kaip užsinteresavęs draugas — "amicus curiae". Abela pažiura Amerikos Lietuvių Bankininkų yra ta, kad mes atstovai kelių rytinių įstaigų geidžiame paglemžti į savo rankas kontrole, kištis į jų neva privatį biznį, ir turėti, kaip ir hegemoniją ant lietuvių išėivijos finansierių transakcijų. Lietuvos valdžia žino mūsų bėdas, permato tą chaosą, kuris dabar yra Lietuvoje, Amerikos lietuvių piniginių transakcijų reikale ir beabejonės supranta, kad mus pavienių bankininkų arba firmų pastangos šioj pusėje okeano, negali negerumų prašalinti ir reikalų sutvarkyti. Valdžia turi tenais, Lietuvoje, padaryti iniciatyvą suirutės prašalinimui. Mes Amerikiečiai bankieriai noriai kooperuosime, pridodami patyrusius ekspertus ir koncentruodami visą akciją. Pridavimui mūsų proponuojamai Bankierių Bendrijai autoriteto, kaip čion Amerikoje, taip ir centrai, kurs tarnaus distribucijai piniginių perleidų Lietuvoje, neatbutinai yra reikalinga, kad Valdžia būtų dalininku tame dalyke: Valstybinė kontrole, ar bent priežiūra Lietuvoje, ir panaši kontrole arba priežiūra per Lietuvoje Atstovybę Amerikoje, but netik autoritetu Bonkierių Bendrijos, bet but taipgi gvarancija, kaip bankininkams, taip pat kaip ir visuomenei. Tada ir tie Amerikos bankininkai, kurie del įvairių priežaščių neranda reikalingų skaityties su mūsų pastangomis šią suirutę ir iš jos kilstančius nuostolius prašalinti ir atsisako prie šio darbo prisidėti, bus priversti pasiduoti įstaigai, kuri bus ir tiesiog valstybinė arba semi-valstybinė. Mes suprntame, kad dabartiniam momente Lietuvos Valdžios moralės ir fizinės pajėgos yra atsuktos į šalies apgynimą ir pamatinius Valstybės reikalų sutvarkymus, vienok vis tikimės, kad Lietuvos Finansų Ministerija atras galimu savo atydą į šį reikalą atkreipti. Vaziuojant dabar į Lietuvą Lietuvos Misiškai arba benk kuriems Misijos nariams, jei galės ten ypatingai reikalą perstatyti ir šio klausimo svarbą Valdžiai nurodyti. Taigi mes turime bankierių Bendriją tvirti, bet Lietuvos Valdžia turi joje dalyvauti, ir pasekšime šiam reikalui yra neatbutinai reikalingi pirm visko kitko. Paskirta komisija į kurią įėjo M. J. Vinikas, Ch. A. Herman ir F. J. Bagočius, kurioje dalyvavo ir gerb. J. Vileišis, Lietuvos Atstovas, tam tikro pareiškimo sustatymui. Minėta komisija išnešė tokią rezoliuciją:

"Turėdami omenyje,
1) jog dėlei Lietuvos ekonominės padėties sutvirtinimo sveikais ir tvirtais pamatais, yra būtina reikalinga, idant visos Lietuvoje veikiančios bankos ar šiaip finansuojamos įstaigos būtų, jeigu jau nevisai valstybinėmis, tai bent pastatytos ant pusiau valstybinio pamato ir pilnoj šalies valdžios kontroleje,
2) jog neorganizuotas ir atliekamas per privates įstaigas ir asmenis pinigų siuntimas Lietuvoje ir tat dar per Vokiečių Bankų tarpininkystę atneša nuostolių, kaip siuntėjams, taip ir pačiai Lietuvos Respublikai,
Visi susirinkusieji randa reikalingu įsteigti Amerikoje panaši, kaip projektuota, Amerikos Lietuvių Bankininkų Ben-

drija, su šiomis jos statuto atmainomis:

a) pilnateisiu šios Bendrijos nariu gali buti asmens ir įstaiogos, sumokėjusios nario mokesnį nemažiau 500 dol.

b) tinkamesniam veikimui tokios Bendrijos Valdyboje arba direktoriare turėtų buti bent 1/3 balsų pavesta Lietuvos Valdžios įgaliotiniams,

c) visų siunčiamų Lietuvoje pinigų distribucija turi buti atliekama per įstaigas, kurios yra po valdžios kontrole."

Tolesniam Amerikos Lietuvių Bankierių Bendrijos tverimo ir reikalų tvarkymo išrinkta komisija, į kurią įėjo: V. K. Račkauskas, F. J. Bagočius ir J. Ambrazejus, kuri veiks pasitarus su Lietuvos Atstovybe Amerikoje. Komisijai įsakyta patvarkyti konstitucijos projektą, sustatyti motyvuotą pranešimą Lietuvos Finansų Ministerijai, ir susausti Bankininkų, laivakorėjų pardavinėtojų ir pinigų siuntėjų įsteigėjų susirinkimą, kuomet paaiškės, jog toks susirinkimas gali duoti tinkamų vaisių.

Susirinkimas užbaigtas 6 v. v. (Pasirašo) F. J. Bagočius, Sekretorius.

T.M.D. Reikalai.

T. M. D. KUOPŲ LAIŠKAL.

Central Brooklyn, N. Y. Iš priežasies TMD. Centro Valdybos apsnudimo ir knygų - naujų leidinių neišleidimo, tai ir kuopų veikimas buvo apstojęs. Dabar, kaip gavom iš Centro naują knygą "Lenkų apaštalavimas Lietuvoje", tai ir mūsų T. M. D. 44 kuopa sušaukus susirinkimą gruodžio 17 d., 1920 m. nenustojo vilties ir toliau darbuotis. Susirinkimų jau nebuvo turėjusi nuo sausio, 1920 metų. (O tas labai negerai. Kitu kuopos laikydavo susirinkimus, svarstė Draugijos reikalus ir dirbo iki praeitam Seimui. Red.) Mūsų kuopa per tiek laiko miegojus ir šį kartą mažai susirinkiman atėjo, tik aštuoni nariai. Viena, ką gero mūsų kuopa padarė šiame susirinkime, tai iš savo kasos paskyrė Lietuvos Šauliams \$10.00 (Kitą kartą nepamirškite ir TMD. Red.). Taigi nutarta tuoj surengti prakalbas del labo organizacijos, o prie to dar bus galima ir Lietuvos Pileičių Sąjunga sutverti. (Sudrutinkite pirma TMD. kuopą, o paskui ir LPS. kuopą tesutvarkite. Kuopelės, kurios mažai narių turi, negali gerai darbuotis ir mūsų visuomenėje veikti. Red.) Seniau mūsų kuopa turėjo virš 50 narių, bet dabar visai sumažėjo, nes tik 13 yra užsimokėję už 1920 m., o kiti tai del knygų negavimo visai apleidome, kiti išvažinėjo. Nėr abėjo, kad kuopos valdybai pasidarbus daugelis vėl sugrįš ir užsimokės ir kuopa bus pastatyta ant tvirtų kojų. (Taip ir reikia. Dabar Centras jau siuntinė naują veikalą Mato Šalčiaus parašytą "Lenkų Šamokslas Lietuvoje," taigi reikia būtina, kad nariai užsimokėtų).

Pr. Andrius.

Boston, Mass. Pereitas TMD. Seimas turėjo mažą skaičių narių, o ypač 81 kuopa, kuri atstovauja Bostono lietuvius, turėjo vos 14 narių. Po Seimo mano mintis persiėmė ir ėmiaus stropesnio darbo, tat ir šiandien prisuončiu mokeskis nuo senesnių 25 narių ir vieną naują, pridėdam pirmesnius 14 narių, tai jau turime 40 pilnai užsimokėjusių. Butų malonu sužinoti, ar daug kitos kuopos surinko mokesčių nuo senų narių ir prirašė naujų? Jei tik mano privačiai ir sveikatos reikalai pagerės, o tai pilnai tvirtinu, tai tuoj vėl bus 80 narių, o kiek dar gausių (Taša ant 7 pusl.).

The Lithuanian Weekly SANDARA "THE LEAGUE"
 Published Every Thursday at South Boston, Mass., by the LITHUANIAN NATIONAL LEAGUE OF AMERICA, 327 E Street, Boston 27, Mass.

SANDARA
 Savaitinis laikraštis
 Leidžiamas kas Ketvergas
 AMERIKOS LIETUVIŲ TAUTINĖS SANDAROS
 Metams kainuoja (Amerikoje) \$2.50
 " " Kanadoje \$2.75
 " " Užsieniuose) .. \$3.00
 Paviennis numeris ..... 5c.

Prenumerata turi būti apmokama iš viršaus. Prenumeratos metas skaitosi nuo dienos užsirašymo. Pinigus geriausia siųsti Pašto Money Orderiu, adresuojant:

SANDARA
 327 E Street, Boston 27, Mass.

Prisintiems Redakcijai rankraščiai turi būti su autoriaus parašu ir adresu, mašinėle arba rašalu parašyti ant vienos popieriaus lapo pusės. Prisiunčiamas raštas Redakcija trumpina ir tašo pagal savo nuožiūrą. Netinkami spaudai smulkūs raštai—korespondencijos, eilės — autoriams išanksto nereikalaujant jų grąžinimo, naikiname ir autoriams negrąžinama.

Entered as Second-Class Matter January 14, 1914, at the Post Office Boston, Massachusetts, under the Act of March 3, 1879.

Pranešimas.

Visiems "Sandaros" Skaitytojams.

Gerbiame: Kurių prenumeratų yra pasibaigę, visiems pranešimai likos išsiuntinti. Taigi stengkitės kuogreičiausiai atnaujinti, kad nesutrūktumėm laikraščio siuntinėjimo, nes negavę jokios žinios busime priversti laikraštį sulaukyti. Taipgi laikurių prenumeratų pasibaigę ir giminėms į Lietuvą, taipgi atnaujinkite, kad jūsų giminės neliktų be laikraščio.

Sandaros Administracija.

Apžvalga.

ESTONIJA IR LATVIJA PRIPAŽINTOS — LIETUVA NE.

Jungtinė Vyriausioji Taryba formaliai pripažino Estonijos ir Latvijos nepriklausomybę. Lietuvos pripažinimo klausimas atidėtas svarstymui vėlesnio Tarybos susirinkimo.

Bostono dienraštis "Boston Evening Transcript" taip rašo:

"Sunku matyti, delko Lietuvos soveneritetas negalėjo būti pripažintas tuo pačiu laiku, kaip Latvijos ir Estonijos. Istikro gi rasinės, kalbiškos ir istorinės Lietuvos pretensijos prie savatautiškumo yra taip-pat stiprios, kaip anų dviejų Baltiko valstybių, kuriuo-dviejų soveneriteta Vyriausioji Taryba pripažino. Lietuvos klausimas atidėtas ap-svarstymui vėlesniame Jungtinės Vyriausiosios Tarybos susirinkime, kurs, kaip girdėti, busias Paryžiuje. Vienok jokio paaikškinimo neduota, delko susilaikė su nusprendimu link Lietuvos. Tikrai, jei yra varbi priežastis tokiam Vyriausios Tarybos nusistatymui, tai svietas privalo ją žinoti."

Žinoma, kad yra priežastis (niekas be priežasties neįvyksta), ir labai svarbi priežastis. Ir mes, lietuviai gana gerai žinome tą priežastį. Bet Vyriausioji Taryba nepasisakys su ta priežastim, nes jos gėdinasi.

Priežastis gi mums be jokių aiškinimų yra aiški. Prancuzija dreba iš baimės prieš Vokietiją. Prancuzija apsiglėbė Vokietiją, kaip toje pasakoje žmogus mešką: nę ją pavesti — nei-na, nę ją paleisti — baugu, kad neatsigrįžtų ant užpuoliko. Ap-lūps dabar Vokietiją, bet kas bus

už kelių metų, kada Vokietija atsigaus? Ar ji nepanorės atsi-keršinti? Ar Prancuzija galės atsilaikyti be talkininkų? Ir kur tie talkininkai? Nėra nė vieno, kuris būtų neabejotinas. Yra Lenkija, kuri niekad nesutiks su Vokietija, nes pirmiaus Vokietija buvo apiplėšus Lenki-ją, dabar gi po kare ali-jantai padeda Lenkijai apiplėšti Vo-kietiją. Praamžini plėšimai, šių laikų da padidinti. Reiškia, Lenkija yra naturalis Vokietijos priešas, taigi draugas Prancuzijos, kuri taipgi yra Vokietijos priešininkė. Butų viskas gerai, bet Lenkija tokia silpnutė... Ką ji reiškia prieš Vokietiją, kada ta atsigriebs? Štai Prancuzija nutarė sustiprinti Lenkiją, pavergiant jai aplinkines tautas, sudarant Lenkiją iš kokių 70 milijonų gyventojų. Štai išputimui to lenkiškojo skilandžio, tos "Suvienytosios Lenkijos," yra paskirta ir Lietuva. Lenkai nesipriešina prancuzų sumanymams, jie turi savo ateičiai plačias svajones — nuo marių iki marių — ir štai visa Lietuvas nelaimės priežastis.

Prancuzų "kinkų drebėjimas," lenkų bajorijos auksinės svajonės apie imperialistinius užgro-bimus — štai pamatinės Lietu-vos nepripažinimo priežastys.

Bet ar-gi Vyriausioji Taryba gali viešai svietui pareikšti to-kias kompromituojančias priežastis? Negali, ir nepareiškia. Svetimtaučių laikraščiai nesu-pranta, kas čia darosi, bet mus lietuviškos širdys jauste jas pri-jaucia...

PASELPA SUZEISTIEMS KAREIVIAMS.

Lietuvos armijos sanitarinis skyrius kreipiasi į Amerikos lietuvius su prašymu, kad ko-greičiausiai sumestų bent 75,000 dol. nupirkimui atskandžių automobilių nuvežimui sužeistų kareivių iš karės fronto. Pasirodo, kad dabar netik apie sanita-rį sužeistųjų užlaikymą nėra kalbos, bet net nuo kvarksinčių varnų nespėjama sužeistųjų prašalinti.

Kitoje šio "Sandaros" nume-rio vietoje talpinama p. P. Pet-ronio straipsnį, kuriame jis kreipiasi į Tautos Fondą, kad jis ant greitųjų assignuotų 75,000 iš izdo, nes negalima gi il-gai laukti kol susiaukaus 75,000 taipo staigam reikalui nuo atskyrų asmenų.

Tas p. P. Petronio reikalavi-mas yra nuoseklus. Netik kad Tautos Fondas sakosi renkas aukas Lietuvos pagelbai, bet tose T. F. aukose yra daug skatiki suaukuotų žmonių, kurie jokiū būdu neremtų klerikalų politi-kos, bet kurie, kad ir per Tautos Fondą, manė duoda Lietuvai pagelbą. Bet žinodami, kokios širdies ir kokių palinkimų yra Tautos Fondo globėjai, mes nę nesitikime, kad jie skirtų Lietu-vos sužeistiems reikalingus pi-nigus. Kunigėlių viešpatavimas Lietuvoje jiems yra maloniausias ir svarbiausias tikslas — tam jie taupina visuomenės iš-viliotus centus. Jie tuos pini-gus taip leido ir leidžia, kad gė-dinasi viešai išduoti iš jų atskai-tą. Tautos Fondas neduos pini-gų nupirkimui sanitarių auto-mobilių. Jei duotų, mes, beveik imtume tikėti į stebuklus.

Bet štai ką jie galėtų padary-ti: Amerikos Lietuvių Raudono-jo Kryžiaus Rėmėjų Draugija galėtų duoti reikalingą sumą. Tautininkų organizacijos, kaip tik surenka kiek pinigų Lietu-vos reikalams, tuojaus tuos pi-nigus išsiunčia Lietuvon, delto jų izduose nėra daug pinigų. Klerikalai gi, rodos gulite užsi-gula ant kiekvieno skatiko, kurs tik į jų rankas patenka — tad jų izduose TURETŲ buti susi-rinke pinigų. Minėtoji A. L. R. K. R. Dr-ja yra ankštai susijungus su Tautos Fondu ir taipgi

atskaitų neišduoda. Reikia ti-kėties, kad ji pinigų neišikvojo, tad dabrtiniame greitime reika-le galėtų pasiskubinti su greitai reikalinga pagelba. Juk kaip tik tokiam reikalui ir yra Raudonasis Kryžius, kad palengvinti gyvenime neturėjo balso. Bet toji liaudis kėlė ir nešė ant savo pečių visos valstybės gyvenimą, dėjo nesuskaitliuojamas gyvy-nes aukas savo Tėvynei nuo įvai-riausių priešininkų apginti. Tuo sunkiu valstybinių pareigų ke-liu eidama, liaudis ištaisais šimt-mečiais kurė savo nūdien neuž-ginčijamą teisę buti krašto val-donu.

Lietuvos Karžygis Var-noms Paliktas.

LIETUVOS KARŽYGIS VAR-NOMS PALIKTAS.

Darosi nejauku, kada viešai per spaudą kalba į Amerikos lietuvius vyr. arm. gyd. leit. Nage-ničius, šaukdamas Lietuvos su-nius ir dukteris ateiti į pagelbą su doleriu savo broliams karžy-giams, kurie yra sunkiai sužeisti ir prisieina ligai gulėti ant ty-ro oro laukuose, kur varnos lak-stydamos kranksi matydamos kraujuose gulintį karžygį. Mat, Lietuvos sanitarijai tuoksta sa-nitariškų automobilių, kuriais galėtų greitai surinkti sužeistuo-sius kareivius ir pristatyti į li-gonbutį. Negana, kad mūsų bro-liai, Lietuvos piliečiai, galvas guldo už Lietuvos laisvę ir ne-priklausomybę, bet dar turi neš-ti baisius skausmus žaizdose, ne-sulaukdami greitos pagelbos. Iš Amerikos lietuvių nereikalauja prisiimti dalies tų žaizdų skaus-mo, bet reikalauja tik 75,000 dol. įsitaistyti sanitariškų vežimų. Ir ta pagelba reikalinga tuojaus, be jokio atidėlioimo ar vilkinimo.

Sudėti ta suma mums, ameri-kiečiams, nėra sunki, bet laiko gali gana daug imti, o karžy-giams skausmai ir žaizdos yra daromos kasdien. Reikia atsi-minti, kad paliokai kardus tebe-galanda prieš mūsų brolius lietuvius ir diena už dienos gali at-vesti skaudesnes žaizdas mūsų kovotojams - karžygiams.

Todel ar nebūtų vienas iš iš-mintingiausių dalykų, kad Taut-os Fondas, kaip turintis surink-tų iš Amerikos lietuvių visuomenės pinigų daugiau negu \$500,000 arba pusę milijono dol. atskirtų iš tos gražios sumos \$75,000 Lietuvos Raudonajam Kryžiui sanitarijos reikalams? Juk Tautos Fondo pinigai ir yra surinkti Lietuvai pagelbą teikti ir karėje nukentėjusiems. Man rodosi, kad yra didžiausiai nuo karės nukentėjusieji, tai Lietu-vos armijos sužeistieji karžy-giai... Jus, katalikų visuomenė, dėjot pinigus, savo šimtinės ge-ram tikslui, bet juos netaip su-naudota. Reikalaukite šiandien, skausmo momente, kad Tautos Fondas pažvelgtų į skausmus karžygių, varnoms paliktų. Pa-dėkime laimėti skaudžią kovą už mūsų tėvų šalį, jos laisvę ir ne-priklausomybę.

P. Petronis.

P.O.W. Byla.

Jau praėjusiais metais visą Lietuvą aplėkė žinia, kad lenkai organizuotu būdu kesinas ant Lietuvos laisvės nepriklausomy-bės.

Kadangi kiekvienas žmonių darbas turi savo priežastis, tikslus ir priemones tiems tikslams pasiekti, tai ir čia buvo lygiai taip. Kad aiškiau supratus visa šita byla, turime pažvelgti kiek atgal — į mūsų praeitį. Tuo ke-liu eidami, pamatysime P. O. W. bylą visoje šviesoje.

Kitados Lietuvių bajorai, tam tikroms didžios valstybės Lietu-vos politinėms aplinkybėms susidėjus, padarė Uniją su Lenkų bajorais. Toji unija istorijoje

P. O. W. — Polska Organizacija Bojowa — Lenkų karo orga-nizacija.

vadinama Lenkų - Lietuvių uni-ja. Bet anais senovės laikais valstybės gyvenimą tvarkė tik-tai aukštesnysis gyventojų sluoksnius — bajorai. Liaudis nedalyvavo valstybės sutvarky-me ar valdyme; liaudis valstybės gyvenime neturėjo balso. Bet toji liaudis kėlė ir nešė ant savo pečių visos valstybės gyvenimą, dėjo nesuskaitliuojamas gyvy-nes aukas savo Tėvynei nuo įvai-riausių priešininkų apginti. Tuo sunkiu valstybinių pareigų ke-liu eidama, liaudis ištaisais šimt-mečiais kurė savo nūdien neuž-ginčijamą teisę buti krašto val-donu.

Mūsų Lietuva, lietuviškoji Lietuva, prisikėlė savitan gyve-niman didžiausiomis liaudies su-nių pastangomis ir aukomis. Ir todėl mes esame ir norime pa-likti lietuviais ir patys save valdyti. Todėl mes ir sakome, kad senoji unija ne mūsų liaudies pada-ras. Tai Lenkų ir Lietuvos bajorų sumanymas, atnešęs mums nesuskaitliuojamas žalos. Buvo anuomet toki laikai, kad bajorai valdė pasaulį, jie ir sudarė savotišką tvarką. Nūnai pasibaigę jų valdymo dienos, su jomis turi baigtis ir jų sudarytoji tvarka. Šiandien gyveniman stoja nauji mums neturi jokios vertės. Senoji unija ne mūsų liaudies pada-ras. Tai Lenkų ir Lietuvos bajorų sumanymas, atnešęs mums nesuskaitliuojamas žalos. Buvo anuomet toki laikai, kad bajorai valdė pasaulį, jie ir sudarė savotišką tvarką. Nūnai pasibaigę jų valdymo dienos, su jomis turi baigtis ir jų sudarytoji tvarka. Šiandien gyveniman stoja nauji mums neturi jokios vertės. Senoji unija ne mūsų liaudies pada-ras. Tai Lenkų ir Lietuvos bajorų sumanymas, atnešęs mums nesuskaitliuojamas žalos. Buvo anuomet toki laikai, kad bajorai valdė pasaulį, jie ir sudarė savotišką tvarką. Nūnai pasibaigę jų valdymo dienos, su jomis turi baigtis ir jų sudarytoji tvarka. Šiandien gyveniman stoja nauji mums neturi jokios vertės. Senoji unija ne mūsų liaudies pada-ras. Tai Lenkų ir Lietuvos bajorų sumanymas, atnešęs mums nesuskaitliuojamas žalos. Buvo anuomet toki laikai, kad bajorai valdė pasaulį, jie ir sudarė savotišką tvarką. Nūnai pasibaigę jų valdymo dienos, su jomis turi baigtis ir jų sudarytoji tvarka. Šiandien gyveniman stoja nauji mums neturi jokios vertės. Senoji unija ne mūsų liaudies pada-ras. Tai Lenkų ir Lietuvos bajorų sumanymas, atnešęs mums nesuskaitliuojamas žalos. Buvo anuomet toki laikai, kad bajorai valdė pasaulį, jie ir sudarė savotišką tvarką. Nūnai pasibaigę jų valdymo dienos, su jomis turi baigtis ir jų sudarytoji tvarka. Šiandien gyveniman stoja nauji mums neturi jokios vertės. Senoji unija ne mūsų liaudies pada-ras. Tai Lenkų ir Lietuvos bajorų sumanymas, atnešęs mums nesuskaitliuojamas žalos. Buvo anuomet toki laikai, kad bajorai valdė pasaulį, jie ir sudarė savotišką tvarką. Nūnai pasibaigę jų valdymo dienos, su jomis turi baigtis ir jų sudarytoji tvarka. Šiandien gyveniman stoja nauji mums neturi jokios vertės. Senoji unija ne mūsų liaudies pada-ras. Tai Lenkų ir Lietuvos bajorų sumanymas, atnešęs mums nesuskaitliuojamas žalos. Buvo anuomet toki laikai, kad bajorai valdė pasaulį, jie ir sudarė savotišką tvarką. Nūnai pasibaigę jų valdymo dienos, su jomis turi baigtis ir jų sudarytoji tvarka. Šiandien gyveniman stoja nauji mums neturi jokios vertės. Senoji unija ne mūsų liaudies pada-ras. Tai Lenkų ir Lietuvos bajorų sumanymas, atnešęs mums nesuskaitliuojamas žalos. Buvo anuomet toki laikai, kad bajorai valdė pasaulį, jie ir sudarė savotišką tvarką. Nūnai pasibaigę jų valdymo dienos, su jomis turi baigtis ir jų sudarytoji tvarka. Šiandien gyveniman stoja nauji mums neturi jokios vertės. Senoji unija ne mūsų liaudies pada-ras. Tai Lenkų ir Lietuvos bajorų sumanymas, atnešęs mums nesuskaitliuojamas žalos. Buvo anuomet toki laikai, kad bajorai valdė pasaulį, jie ir sudarė savotišką tvarką. Nūnai pasibaigę jų valdymo dienos, su jomis turi baigtis ir jų sudarytoji tvarka. Šiandien gyveniman stoja nauji mums neturi jokios vertės. Senoji unija ne mūsų liaudies pada-ras. Tai Lenkų ir Lietuvos bajorų sumanymas, atnešęs mums nesuskaitliuojamas žalos. Buvo anuomet toki laikai, kad bajorai valdė pasaulį, jie ir sudarė savotišką tvarką. Nūnai pasibaigę jų valdymo dienos, su jomis turi baigtis ir jų sudarytoji tvarka. Šiandien gyveniman stoja nauji mums neturi jokios vertės. Senoji unija ne mūsų liaudies pada-ras. Tai Lenkų ir Lietuvos bajorų sumanymas, atnešęs mums nesuskaitliuojamas žalos. Buvo anuomet toki laikai, kad bajorai valdė pasaulį, jie ir sudarė savotišką tvarką. Nūnai pasibaigę jų valdymo dienos, su jomis turi baigtis ir jų sudarytoji tvarka. Šiandien gyveniman stoja nauji mums neturi jokios vertės. Senoji unija ne mūsų liaudies pada-ras. Tai Lenkų ir Lietuvos bajorų sumanymas, atnešęs mums nesuskaitliuojamas žalos. Buvo anuomet toki laikai, kad bajorai valdė pasaulį, jie ir sudarė savotišką tvarką. Nūnai pasibaigę jų valdymo dienos, su jomis turi baigtis ir jų sudarytoji tvarka. Šiandien gyveniman stoja nauji mums neturi jokios vertės. Senoji unija ne mūsų liaudies pada-ras. Tai Lenkų ir Lietuvos bajorų sumanymas, atnešęs mums nesuskaitliuojamas žalos. Buvo anuomet toki laikai, kad bajorai valdė pasaulį, jie ir sudarė savotišką tvarką. Nūnai pasibaigę jų valdymo dienos, su jomis turi baigtis ir jų sudarytoji tvarka. Šiandien gyveniman stoja nauji mums neturi jokios vertės. Senoji unija ne mūsų liaudies pada-ras. Tai Lenkų ir Lietuvos bajorų sumanymas, atnešęs mums nesuskaitliuojamas žalos. Buvo anuomet toki laikai, kad bajorai valdė pasaulį, jie ir sudarė savotišką tvarką. Nūnai pasibaigę jų valdymo dienos, su jomis turi baigtis ir jų sudarytoji tvarka. Šiandien gyveniman stoja nauji mums neturi jokios vertės. Senoji unija ne mūsų liaudies pada-ras. Tai Lenkų ir Lietuvos bajorų sumanymas, atnešęs mums nesuskaitliuojamas žalos. Buvo anuomet toki laikai, kad bajorai valdė pasaulį, jie ir sudarė savotišką tvarką. Nūnai pasibaigę jų valdymo dienos, su jomis turi baigtis ir jų sudarytoji tvarka. Šiandien gyveniman stoja nauji mums neturi jokios vertės. Senoji unija ne mūsų liaudies pada-ras. Tai Lenkų ir Lietuvos bajorų sumanymas, atnešęs mums nesuskaitliuojamas žalos. Buvo anuomet toki laikai, kad bajorai valdė pasaulį, jie ir sudarė savotišką tvarką. Nūnai pasibaigę jų valdymo dienos, su jomis turi baigtis ir jų sudarytoji tvarka. Šiandien gyveniman stoja nauji mums neturi jokios vertės. Senoji unija ne mūsų liaudies pada-ras. Tai Lenkų ir Lietuvos bajorų sumanymas, atnešęs mums nesuskaitliuojamas žalos. Buvo anuomet toki laikai, kad bajorai valdė pasaulį, jie ir sudarė savotišką tvarką. Nūnai pasibaigę jų valdymo dienos, su jomis turi baigtis ir jų sudarytoji tvarka. Šiandien gyveniman stoja nauji mums neturi jokios vertės. Senoji unija ne mūsų liaudies pada-ras. Tai Lenkų ir Lietuvos bajorų sumanymas, atnešęs mums nesuskaitliuojamas žalos. Buvo anuomet toki laikai, kad bajorai valdė pasaulį, jie ir sudarė savotišką tvarką. Nūnai pasibaigę jų valdymo dienos, su jomis turi baigtis ir jų sudarytoji tvarka. Šiandien gyveniman stoja nauji mums neturi jokios vertės. Senoji unija ne mūsų liaudies pada-ras. Tai Lenkų ir Lietuvos bajorų sumanymas, atnešęs mums nesuskaitliuojamas žalos. Buvo anuomet toki laikai, kad bajorai valdė pasaulį, jie ir sudarė savotišką tvarką. Nūnai pasibaigę jų valdymo dienos, su jomis turi baigtis ir jų sudarytoji tvarka. Šiandien gyveniman stoja nauji mums neturi jokios vertės. Senoji unija ne mūsų liaudies pada-ras. Tai Lenkų ir Lietuvos bajorų sumanymas, atnešęs mums nesuskaitliuojamas žalos. Buvo anuomet toki laikai, kad bajorai valdė pasaulį, jie ir sudarė savotišką tvarką. Nūnai pasibaigę jų valdymo dienos, su jomis turi baigtis ir jų sudarytoji tvarka. Šiandien gyveniman stoja nauji mums neturi jokios vertės. Senoji unija ne mūsų liaudies pada-ras. Tai Lenkų ir Lietuvos bajorų sumanymas, atnešęs mums nesuskaitliuojamas žalos. Buvo anuomet toki laikai, kad bajorai valdė pasaulį, jie ir sudarė savotišką tvarką. Nūnai pasibaigę jų valdymo dienos, su jomis turi baigtis ir jų sudarytoji tvarka. Šiandien gyveniman stoja nauji mums neturi jokios vertės. Senoji unija ne mūsų liaudies pada-ras. Tai Lenkų ir Lietuvos bajorų sumanymas, atnešęs mums nesuskaitliuojamas žalos. Buvo anuomet toki laikai, kad bajorai valdė pasaulį, jie ir sudarė savotišką tvarką. Nūnai pasibaigę jų valdymo dienos, su jomis turi baigtis ir jų sudarytoji tvarka. Šiandien gyveniman stoja nauji mums neturi jokios vertės. Senoji unija ne mūsų liaudies pada-ras. Tai Lenkų ir Lietuvos bajorų sumanymas, atnešęs mums nesuskaitliuojamas žalos. Buvo anuomet toki laikai, kad bajorai valdė pasaulį, jie ir sudarė savotišką tvarką. Nūnai pasibaigę jų valdymo dienos, su jomis turi baigtis ir jų sudarytoji tvarka. Šiandien gyveniman stoja nauji mums neturi jokios vertės. Senoji unija ne mūsų liaudies pada-ras. Tai Lenkų ir Lietuvos bajorų sumanymas, atnešęs mums nesuskaitliuojamas žalos. Buvo anuomet toki laikai, kad bajorai valdė pasaulį, jie ir sudarė savotišką tvarką. Nūnai pasibaigę jų valdymo dienos, su jomis turi baigtis ir jų sudarytoji tvarka. Šiandien gyveniman stoja nauji mums neturi jokios vertės. Senoji unija ne mūsų liaudies pada-ras. Tai Lenkų ir Lietuvos bajorų sumanymas, atnešęs mums nesuskaitliuojamas žalos. Buvo anuomet toki laikai, kad bajorai valdė pasaulį, jie ir sudarė savotišką tvarką. Nūnai pasibaigę jų valdymo dienos, su jomis turi baigtis ir jų sudarytoji tvarka. Šiandien gyveniman stoja nauji mums neturi jokios vertės. Senoji unija ne mūsų liaudies pada-ras. Tai Lenkų ir Lietuvos bajorų sumanymas, atnešęs mums nesuskaitliuojamas žalos. Buvo anuomet toki laikai, kad bajorai valdė pasaulį, jie ir sudarė savotišką tvarką. Nūnai pasibaigę jų valdymo dienos, su jomis turi baigtis ir jų sudarytoji tvarka. Šiandien gyveniman stoja nauji mums neturi jokios vertės. Senoji unija ne mūsų liaudies pada-ras. Tai Lenkų ir Lietuvos bajorų sumanymas, atnešęs mums nesuskaitliuojamas žalos. Buvo anuomet toki laikai, kad bajorai valdė pasaulį, jie ir sudarė savotišką tvarką. Nūnai pasibaigę jų valdymo dienos, su jomis turi baigtis ir jų sudarytoji tvarka. Šiandien gyveniman stoja nauji mums neturi jokios vertės. Senoji unija ne mūsų liaudies pada-ras. Tai Lenkų ir Lietuvos bajorų sumanymas, atnešęs mums nesuskaitliuojamas žalos. Buvo anuomet toki laikai, kad bajorai valdė pasaulį, jie ir sudarė savotišką tvarką. Nūnai pasibaigę jų valdymo dienos, su jomis turi baigtis ir jų sudarytoji tvarka. Šiandien gyveniman stoja nauji mums neturi jokios vertės. Senoji unija ne mūsų liaudies pada-ras. Tai Lenkų ir Lietuvos bajorų sumanymas, atnešęs mums nesuskaitliuojamas žalos. Buvo anuomet toki laikai, kad bajorai valdė pasaulį, jie ir sudarė savotišką tvarką. Nūnai pasibaigę jų valdymo dienos, su jomis turi baigtis ir jų sudarytoji tvarka. Šiandien gyveniman stoja nauji mums neturi jokios vertės. Senoji unija ne mūsų liaudies pada-ras. Tai Lenkų ir Lietuvos bajorų sumanymas, atnešęs mums nesuskaitliuojamas žalos. Buvo anuomet toki laikai, kad bajorai valdė pasaulį, jie ir sudarė savotišką tvarką. Nūnai pasibaigę jų valdymo dienos, su jomis turi baigtis ir jų sudarytoji tvarka. Šiandien gyveniman stoja nauji mums neturi jokios vertės. Senoji unija ne mūsų liaudies pada-ras. Tai Lenkų ir Lietuvos bajorų sumanymas, atnešęs mums nesuskaitliuojamas žalos. Buvo anuomet toki laikai, kad bajorai valdė pasaulį, jie ir sudarė savotišką tvarką. Nūnai pasibaigę jų valdymo dienos, su jomis turi baigtis ir jų sudarytoji tvarka. Šiandien gyveniman stoja nauji mums neturi jokios vertės. Senoji unija ne mūsų liaudies pada-ras. Tai Lenkų ir Lietuvos bajorų sumanymas, atnešęs mums nesuskaitliuojamas žalos. Buvo anuomet toki laikai, kad bajorai valdė pasaulį, jie ir sudarė savotišką tvarką. Nūnai pasibaigę jų valdymo dienos, su jomis turi baigtis ir jų sudarytoji tvarka. Šiandien gyveniman stoja nauji mums neturi jokios vertės. Senoji unija ne mūsų liaudies pada-ras. Tai Lenkų ir Lietuvos bajorų sumanymas, atnešęs mums nesuskaitliuojamas žalos. Buvo anuomet toki laikai, kad bajorai valdė pasaulį, jie ir sudarė savotišką tvarką. Nūnai pasibaigę jų valdymo dienos, su jomis turi baigtis ir jų sudarytoji tvarka. Šiandien gyveniman stoja nauji mums neturi jokios vertės. Senoji unija ne mūsų liaudies pada-ras. Tai Lenkų ir Lietuvos bajorų sumanymas, atnešęs mums nesuskaitliuojamas žalos. Buvo anuomet toki laikai, kad bajorai valdė pasaulį, jie ir sudarė savotišką tvarką. Nūnai pasibaigę jų valdymo dienos, su jomis turi baigtis ir jų sudarytoji tvarka. Šiandien gyveniman stoja nauji mums neturi jokios vertės. Senoji unija ne mūsų liaudies pada-ras. Tai Lenkų ir Lietuvos bajorų sumanymas, atnešęs mums nesuskaitliuojamas žalos. Buvo anuomet toki laikai, kad bajorai valdė pasaulį, jie ir sudarė savotišką tvarką. Nūnai pasibaigę jų valdymo dienos, su jomis turi baigtis ir jų sudarytoji tvarka. Šiandien gyveniman stoja nauji mums neturi jokios vertės. Senoji unija ne mūsų liaudies pada-ras. Tai Lenkų ir Lietuvos bajorų sumanymas, atnešęs mums nesuskaitliuojamas žalos. Buvo anuomet toki laikai, kad bajorai valdė pasaulį, jie ir sudarė savotišką tvarką. Nūnai pasibaigę jų valdymo dienos, su jomis turi baigtis ir jų sudarytoji tvarka. Šiandien gyveniman stoja nauji mums neturi jokios vertės. Senoji unija ne mūsų liaudies pada-ras. Tai Lenkų ir Lietuvos bajorų sumanymas, atnešęs mums nesuskaitliuojamas žalos. Buvo anuomet toki laikai, kad bajorai valdė pasaulį, jie ir sudarė savotišką tvarką. Nūnai pasibaigę jų valdymo dienos, su jomis turi baigtis ir jų sudarytoji tvarka. Šiandien gyveniman stoja nauji mums neturi jokios vertės. Senoji unija ne mūsų liaudies pada-ras. Tai Lenkų ir Lietuvos bajorų sumanymas, atnešęs mums nesuskaitliuojamas žalos. Buvo anuomet toki laikai, kad bajorai valdė pasaulį, jie ir sudarė savotišką tvarką. Nūnai pasibaigę jų valdymo dienos, su jomis turi baigtis ir jų sudarytoji tvarka. Šiandien gyveniman stoja nauji mums neturi jokios vertės. Senoji unija ne mūsų liaudies pada-ras. Tai Lenkų ir Lietuvos bajorų sumanymas, atnešęs mums nesuskaitliuojamas žalos. Buvo anuomet toki laikai, kad bajorai valdė pasaulį, jie ir sudarė savotišką tvarką. Nūnai pasibaigę jų valdymo dienos, su jomis turi baigtis ir jų sudarytoji tvarka. Šiandien gyveniman stoja nauji mums neturi jokios vertės. Senoji unija ne mūsų liaudies pada-ras. Tai Lenkų ir Lietuvos bajorų sumanymas, atnešęs mums nesuskaitliuojamas žalos. Buvo anuomet toki laikai, kad bajorai valdė pasaulį, jie ir sudarė savotišką tvarką. Nūnai pasibaigę jų valdymo dienos, su jomis turi baigtis ir jų sudarytoji tvarka. Šiandien gyveniman stoja nauji mums neturi jokios vertės. Senoji unija ne mūsų liaudies pada-ras. Tai Lenkų ir Lietuvos bajorų sumanymas, atnešęs mums nesuskaitliuojamas žalos. Buvo anuomet toki laikai, kad bajorai valdė pasaulį, jie ir sudarė savotišką tvarką. Nūnai pasibaigę jų valdymo dienos, su jomis turi baigtis ir jų sudarytoji tvarka. Šiandien gyveniman stoja nauji mums neturi jokios vertės. Senoji unija ne mūsų liaudies pada-ras. Tai Lenkų ir Lietuvos bajorų sumanymas, atnešęs mums nesuskaitliuojamas žalos. Buvo anuomet toki laikai, kad bajorai valdė pasaulį, jie ir sudarė savotišką tvarką. Nūnai pasibaigę jų valdymo dienos, su jomis turi baigtis ir jų sudarytoji tvarka. Šiandien gyveniman stoja nauji mums neturi jokios vertės. Senoji unija ne mūsų liaudies pada-ras. Tai Lenkų ir Lietuvos bajorų sumanymas, atnešęs mums nesuskaitliuojamas žalos. Buvo anuomet toki laikai, kad bajorai valdė pasaulį, jie ir sudarė savotišką tvarką. Nūnai pasibaigę jų valdymo dienos, su jomis turi baigtis ir jų sudarytoji tvarka. Šiandien gyveniman stoja nauji mums neturi jokios vertės. Senoji unija ne mūsų liaudies pada-ras. Tai Lenkų ir Lietuvos bajorų sumanymas, atnešęs mums nesuskaitliuojamas žalos. Buvo anuomet toki laikai, kad bajorai valdė pasaulį, jie ir sudarė savotišką tvarką. Nūnai pasibaigę jų valdymo dienos, su jomis turi baigtis ir jų sudarytoji tvarka. Šiandien gyveniman stoja nauji mums neturi jokios vertės. Senoji unija ne mūsų liaudies pada-ras. Tai Lenkų ir Lietuvos bajorų sumanymas, atnešęs mums nesuskaitliuojamas žalos. Buvo anuomet toki laikai, kad bajorai valdė pasaulį, jie ir sudarė savotišką tvarką. Nūnai pasibaigę jų valdymo dienos, su jomis turi baigtis ir jų sudarytoji tvarka. Šiandien gyveniman stoja nauji mums neturi jokios vertės. Senoji unija ne mūsų liaudies pada-ras. Tai Lenkų ir Lietuvos bajorų sumanymas, atnešęs mums nesuskaitliuojamas žalos. Buvo anuomet toki laikai, kad bajorai valdė pasaulį, jie ir sudarė savotišką tvarką. Nūnai pasibaigę jų valdymo dienos, su jomis turi baigtis ir jų sudarytoji tvarka. Šiandien gyveniman stoja nauji mums neturi jokios vertės. Senoji unija ne mūsų liaudies pada-ras. Tai Lenkų ir Lietuvos bajorų sumanymas, atnešęs mums nesuskaitliuojamas žalos. Buvo anuomet toki laikai, kad bajorai valdė pasaulį, jie ir sudarė savotišką tvarką. Nūnai pasibaigę jų valdymo dienos, su jomis turi baigtis ir jų sudarytoji tvarka. Šiandien gyveniman stoja nauji mums neturi jokios vertės. Senoji unija ne mūsų liaudies pada-ras. Tai Lenkų ir Lietuvos bajorų sumanymas, atnešęs mums nesuskaitliuojamas žalos. Buvo anuomet toki laikai, kad bajorai valdė pasaulį, jie ir sudarė savotišką tvarką. Nūnai pasibaigę jų valdymo dienos, su jomis turi baigtis ir jų sudarytoji tvarka. Šiandien gyveniman stoja nauji mums neturi jokios vertės. Senoji unija ne mūsų liaudies pada-ras. Tai Lenkų ir Lietuvos bajorų sumanymas, atnešęs mums nesuskaitliuojamas žalos. Buvo anuomet toki laikai, kad bajorai valdė pasaulį, jie ir sudarė savotišką tvarką. Nūnai pasibaigę jų valdymo dienos, su jomis turi baigtis ir jų sudarytoji tvarka. Šiandien gyveniman stoja nauji mums neturi jokios vertės. Senoji unija ne mūsų liaudies pada-ras. Tai Lenkų ir Lietuvos bajorų sumanymas, atnešęs mums nesuskaitliuojamas žalos. Buvo anuomet toki laikai, kad bajorai valdė pasaulį, jie ir sudarė savotišką tvarką. Nūnai pasibaigę jų valdymo dienos, su jomis turi baigtis ir jų sudarytoji tvarka. Šiandien gyveniman stoja nauji mums neturi jokios vertės. Senoji unija ne mūsų liaudies pada-ras. Tai Lenkų ir Lietuvos bajorų sumanymas, atnešęs mums nesuskaitliuojamas žalos. Buvo anuomet toki laikai, kad bajorai valdė pasaulį, jie ir sudarė savotišką tvarką. Nūnai pasibaigę jų valdymo dienos, su jomis turi baigtis ir jų sudarytoji tvarka. Šiandien gyveniman stoja nauji mums neturi jokios vertės. Senoji unija ne mūsų liaudies pada-ras. Tai Lenkų ir Lietuvos bajorų sumanymas, atnešęs mums nesuskaitliuojamas žalos. Buvo anuomet toki laikai, kad bajorai valdė pasaulį, jie ir sudarė savotišką tvarką. Nūnai pasibaigę jų valdymo dienos, su jomis turi baigtis ir jų sudarytoji tvarka. Šiandien gyveniman stoja nauji mums neturi jokios vertės. Senoji unija ne mūsų liaudies pada-ras. Tai Lenkų ir Lietuvos bajorų sumanymas, atnešęs mums nesuskaitliuojamas žalos. Buvo anuomet toki laikai, kad bajorai valdė pasaulį, jie ir sudarė savotišką tvarką. Nūnai pasibaigę jų valdymo dienos, su jomis turi baigtis ir jų sudarytoji tvarka. Šiandien gyveniman stoja nauji mums neturi jokios vertės. Senoji unija ne mūsų liaudies pada-ras. Tai Lenkų ir Lietuvos bajorų sumanymas, atnešęs mums nesuskaitliuojamas žalos. Buvo anuomet toki laikai, kad bajorai valdė pasaulį, jie ir sudarė savotišką tvarką. Nūnai pasibaigę jų valdymo dienos, su jomis turi baigtis ir jų sudarytoji tvarka. Šiandien gyveniman stoja nauji mums neturi jokios vertės. Senoji unija ne mūsų liaudies pada-ras. Tai Lenkų ir Lietuvos bajorų sumanymas, atnešęs mums nesuskaitliuojamas žalos. Buvo anuomet toki laikai, kad bajorai valdė pasaulį, jie ir sudarė savotišką tvarką. Nūnai pasibaigę jų valdymo dienos, su jomis turi baigtis ir jų sudarytoji tvarka. Šiandien gyveniman stoja nauji mums neturi jokios vertės. Senoji unija ne mūsų liaudies pada-ras. Tai Lenkų ir Lietuvos bajorų sumanymas, atnešęs mums nesuskaitliuojamas žalos. Buvo anuomet toki laikai, kad bajorai valdė pasaulį, jie ir sudarė savotišką tvarką. Nūnai pasibaigę jų valdymo dienos, su jomis turi baigtis ir jų sudarytoji tvarka. Šiandien gyveniman stoja nauji mums neturi jokios vertės. Senoji unija ne mūsų liaudies pada-ras. Tai Lenkų ir Lietuvos bajorų sumanymas, atnešęs mums nesuskaitliuojamas žalos. Buvo anuomet toki laikai, kad bajorai valdė pasaulį, jie ir sudarė savotišką tvarką. Nūnai pasibaigę jų valdymo dienos, su jomis turi baigtis ir jų sudarytoji tvarka. Šiandien gyveniman stoja nauji mums neturi jokios vertės. Senoji unija ne mūsų liaudies pada-ras. Tai Lenkų ir Lietuvos bajorų sumanymas, atnešęs mums nesuskaitliuojamas žalos. Buvo anuomet toki laikai, kad bajorai valdė pasaulį, jie ir sudarė savotišką tvarką. Nūnai pasibaigę jų valdymo dienos, su jomis turi baigtis ir jų sudarytoji tvarka. Šiandien gyveniman stoja nauji mums neturi jokios vertės. Senoji unija ne mūsų liaudies pada-ras. Tai Lenkų ir Lietuvos bajorų sumanymas, atnešęs mums nesuskaitliuojamas žalos. Buvo anuomet toki laikai, kad bajorai valdė pasaulį, jie ir sudarė savotišką tvarką. Nūnai pasibaigę jų valdymo dienos, su jomis turi baigtis ir jų sudarytoji tvarka. Šiandien gyveniman stoja nauji mums neturi jokios vertės. Senoji unija ne mūsų liaudies pada-ras. Tai Lenkų ir Lietuvos bajorų sumanymas, atnešęs mums nesuskaitliuojamas žalos. Buvo anuomet toki

Demokratingoje valstybėje mirties bausmė nepakenčiamas daiktas. Bet lygiai nepakenčiamas daiktas ir kesinimos ant visos tautos gyvybės. Ir šiam pastaram atremti reikia visos pastangos suvartoti, reikia dvigubai, trigubai budėti ir sekti. Priešininkas nesnaudžia, jis pasinaudos kiekviena mūsų nerangumo, nepridabojimo ar apsilėdimo proga, kad mirtinai užtrauktų kilpą.

Varšava šiandien gyvena sunkiausias savo tautinio gyvenimo dienas. Varšava nenurims tol, kol lenkų bajorai valdžios nepaėmės lenkų demokratija ir kol Francija nepaliaus jos paikinus. O mes tuo tarpu, P. O. W. bylos pamokyti, turime dėti visas pastangas tam, kad kiekvienas tu avanturininkų menkiausias pasikešinimas ant mūsų būtų skaudžiai atremtas.

Pati P. O. W. byla baigias teisme, bet mūsų gyvenime ji dar negreit pasibaigs. Ji, lyg kokia prakeikimo šmėkla, ilgai dar kamuos ir be to nuvargusią ir ramios buties pasiilgusią Lietuvą. Tikrai nepabaigtiną ištvėrmę apsiginklavę ir tautos gyvybės bei giedro rytojaus viliojami sugebėjime įveikti viokių audrų ir kovų, laukto ir skausiaus Lietuvos rytojaus.

K. PUIDA.
("Trimitas").

Pasitarimai delei įteikimo Pašelpos "Liet. Raud. Kryžiui"

Vasario 23 d. yra šaukiamas Lietuvos paskolos stočių atstovų suvažiavimas. Be to, kaip girdėti, Vyriausioji Lietuvos Piliečių Sąjungos Valdyba kviečia savo skyrių atstovų susivažiavimą Vasario 24 dieną, o kai kurie laikraštinkai yra sumanę susivažiuoti Vasario 25 dieną, kad aptarus savo profesionalius reikalus ir savo darbą link antros paskolos pravedimo.

Kuomet jau tiek įvairių organizacijų daro savo pasitarimus, būtų didžiai pravartu pasitarti ir įvairioms organizacijoms, kurios užsiima Lietuvos Raudonojo Kryžiaus sušelpimu.

Lietuvos Atstovybė Amerikoje yra jau kelius kartus prispirtinai prašiusi Amerikos Lietuvos Raud. Kryžiaus Remėjų Draugijos Valdybos priduoti apyskaitą, kiek ji yra suteikusi tam L.R. Kryžiui pašalpos, bet nei jos pirmininko, nei nuo Taut. Fond. sekretoriato, nes ši Draugija skaitosi jo dalimi, jokios žinios nėra gavusi. Tuo tarpu kai kurie šios L. Rr. Remėjų Draugijos nariai skelbiasi laikraščiuose, jog visi surinktieji pinigai bus šiam Liet. Raud. Kryžiui pilnai atiduoti. Negaudamas jokio atsakymo iš šios Draugijos Valdybos, šiuome aš apeliuoju prie visų jos skyrių, o lygiai ir prie visų kitų įstaigų, (Lietuvai Gelbėti Draugija ir kitos, kurios išsiima Lietuvos Raud. Kryž. šelpimu), atsiųsti savo atstovus Vasario 22 dieną pasitarimui drauge su Lietuvos Atstovybe Amerikoje, kaip tinkamiausia organizavus pačių aukų rinkimą ir jų persiuntimą Lietuvos R. Kryžiui. Susirinkimo vieta New Yorke bus paskelbta paskiau.

Iš kalno pasisakau, jog visai nėra manoma kuomi nors ardyti ar trukdyti jau visas įvairių įstaigų darbas, bet tik pasitarti kaip jis sėkmingiau nustačius, kad pačių aukų būtų daugiau Liet. R. Kryžiaus gaunama. Suprantama, jog į tą pasitarimą kviečiami atvykti atstovai arba Valdybų nariai savo noru ir pritarimu ir jog jį visiškai nėra priverstinai, kaip organizacijoms. Visi nutarimai tokio atstovų pasitarimo gali būti tikrai paskaitomi, kaip visuomenės

balsas, su kuriuomi pačios įstaigos, kurios užsiima Liet. R. Kr. šelpimu, galės skaitytis arba nesiskaityti.

J. VILEIŠIS,

Lietuvos Atstovas Amerikoje. Sausio 27 d., 1921 m.

DELEI L. P. SAJUNGOS SKYRIŲ ASTOVŲ SUSIVAŽIAVIMO.

Sausio 12 d., 1921 m. buvusiam L. L. Paskolos veikėjų susirinkime, buvo nutarta sukelti antra Lietuvos Gynimo Paskola. Prie šitos paskolos nutarta rūpestingai prisirengti. Todel Lietuvos Misija ir Lietuvos Atstovybė Amerikoje yra išreiškusios pageidavimą, kad visos Amerikos lietuvių organizuotos įniegos susikonsultuotų ir pilnai susitartų prie šio didelio valstybinio darbo. Prie šios paskolos turės dirbti ne tik paskolos stotys, bet ir visos kitos organizacijos, o ypatinai Lietuvos Piliečių Sąjunga, kaip pusiau valstybinė organizacija, turėtų rimtai prisidėti prie šio didelio darbo. Tam tikslui L. P. Sąjungos Vyriausioji Valdyba turėjo susirinkimą ir, nutarė suaukėti L. P. Sąjungos skyrių atstovų susirinkimą, New Yorke, vasario 24-tą d., 1921 m. Kur įvyks posėdžiai, bus paskiau paskelbta. Šiame susivažiavime bus svarstyta ir aptarta šie klausimai:

a) Lietuvos Gynimo Paskolos darbo piliatas ir kokiū būdu L. P. Sąjunga turi prisidėti prie šio didelio valstybinio darbo.

b) Pranešimas iš jau nuveiktų L. P. Sąjungos darbų, atskaita apie įėjus ir išlaidas, pranešimai Valdybos apie atliktus darbus, pranešimai atstovų iš vietos.

c) L. P. Sąjungos laikraščio klausimas.

d) Pririnkimas reikalingų narių į L. P. Sąjungos direktoriatą.

Virš pažymėti yra principaliai klausimai svarstymui šiame susivažiavime. Gal buti, kad rasis ir kiti reikalai tinkami apkalbėjimui, bet tas bus vėliaus pateikta dienotvarkėn.

Antrašą posėdžių svetainės vėliaus paskelbsime. Atstovų išrinktų vardus teiksitės prisiųsti Centru.

Lietuvių Piliečių Sąjungos Vyriausioji Valdyba, 162 W. 31st Street, New York City.

Sausio 28 d., 1921 m.

DR. D. ALSEIKOS MARŠRUTAS.

Dr. D. Alseika vasario mėnesį važiuoja į vakarines valstijas ir kalbės šiose vietose:

Vasario 12 d., Pittsburgh, Pa.
Vasario 13 d., Cevland, Ohio.

Vasario 18 d., Grand Rapids, Mich.

Vasario 20 d., Detroit, Mich.
Apie vasario 27 d. Chicagoje ir jos apielinkėje.

Čionai paminėtų vietų lietuvių gerai įsidėmėkite ir neužmirškite atsilankyti ant Dr. D. Alseikos prkalbų, nes Dr. Alseika per visą karės laiką gyveno Vilniuje ir dirbo Lietuvos valstybei atgauti. Kuomet Lenkijos Žulikowskis užėmė Vilnių, jis priverstas buvo apieisti Vilnių ir viki Amerikon Vilniaus atvadavimo reikalais, kad tarpe amerikiečių surinkus kiek nors aukų ir pagalbėjus Lietuvos valstybei atgauti Vilnių nuo Lenkijos junkerių. Taigi kiekvieno geros valios piliečio neatbutinas reikalas atsilankyti ant miršminėtų prakalbų ir išgirsti sunkų ir vargingą vilniečių gyvenimą, o podraug ir paremti juos.

M. L. Vasiliauskas,
Komiteto Vilniaus Atvadavimo Remti Sekretorius.

SUSIRINKIMAS. WORCESTER, MASS.

A. L. T. Sandaros 16 kp. įvyks mėnesinis susirinkimas 6 d. vasario, 1921 m., 10 val. ryte, "Ausrelės" kambaryje, 83 Green St. Visi nariai malonėkite atsilankyti į susirinkimą, nes nauja valdyba užims savo vietas, ir turim daug svarbių reikalų iš mūsų organizacijos gyvenimo ir vietinių dalykų apsvarstyti.

K. Budinavičius.

KNYGŲ KATALOGAS.

"Sandaros knygyne dabar gaunamos šios knygos:

"Lietuvos Kariuomenė"

Parašė Karininkas Ladislavas Natkevičius, artilerijos vyresnysis Leitenantas.

Telpa pilnas aprašymas tverimosi Lietuvos kariuomenės, Lietuvos kariuomenės forma, virš 60 gražių, įvairių fotografijų, porą žemlapų ir kelias kariškių dainų su gaidomis.

Šita pirma tos rusiš knyga lietuvių kalboje, turi rasti kožno jaunuoio skaitoma ir gerbiama. Kaina popierios viršais — \$2.00. Ta pati gražiais audimo viršais \$3.00.

Kariškių Kalendorius 1920 m. Išleistas Kaune; Krašto Apsaugos Ministerijos Literatūros dalies leidinys. Kaina 45 centai. Antano Smetonos gražus paveikslas, (1 1/2 X 16) dabar yra gaunamas "Sandaros" ofise. Kaina 10 centų., į kitus miestus pašta pasiučiant kaina 16 centų.

GERB. M. PETRAUSKO.

Visi vėliausi muzikališki veikalai, dabar yra gaunami "Sandaros" knygyne.

2. Lietuviškos Dainos, III. sąsiuvinis. Mišriems balsams (kvartetams arba chorams). Antra laida. Telpa 6 įvairios dainos. Kaina 25c.

4. Girių Karalius. Vieno veiksmo

fantastiška opera. Lietuvių ir Anglų kalbose. 78 pusl. .... \$3.00.

5. Eglė — "Zalčių Karalienė". Zalčio ir Gulbės — dievaičio duetas. Lietuvių ir Anglų kalbose. Kaina ..... 75c.

6. Birutė — "Dievaičiai dievuliai". Birutės arija, sopranui. Lietuvių ir Anglų kalbose. Kaina ..... 30c.

7. Aras. Kvartetas: Sopranui, Altui, Tenorui ir Bassui. .... 35c.

9. Kanklės. Dvylika leidinių, trečių — 1919 metų. Kaina ..... \$1.50.

10. Kregždėlė. Žodžiai V. Kapsos. Duetas Lietuvių ir Anglų kalbose. Kaina ..... 30c.

11. Vestuvės. — "Papuskie Vėjali". Jaunosios Arija, Sopranui arba Mezo - Sopranui. Lietuvių ir Anglų kalbose. Kaina ..... 35c.

12. Mažas Muzikos žodynelis. Tinkamiausiai vartojamų žodžių paaiškinimai Anglų ir Lietuvių kalbose. 32 pusl. Kaina ..... 25c.

13. Aušrinės Kelias. Čia telpa gražių eilių ir šiaip pasiskaitymų. Verta peskaityti kožnam mylinčiam klasiškų raštus. Pustl. 79 ..... 50c.

14. Anderso Pasakos. Čia telpa 11 gražių pasakaičių su paveiklėliais papuoštu. Lietuvių kalbon išguldė P. Nerys. Pustl. 82 ..... 25c.

15. A B C. Pradžiamokslis rašymo ir skaitymo knygėlė I. Sutašė Mokytojas Juozas Damijonaitis. Kieštis audimo viršeliais ..... 30c.

16. Aukso Veršis. Vieno veiksmo komedija. Vertė Scenos ryklėtojas. Pustl. 35 ..... 15c.

17. A. L. T. Sandaros Principai ir Programos. Parašė Albinas Rimka. Pustl. 32 ..... 10c.

18. Eilės - Dainos. Parašė Juozas Rainis. Gražios eilės del deklamavimo. Pustl. 32 ..... 20c.

19. Gyvenimo Verpetė. Drama penkių veiksmų. Parašė Bl. Kadagutis. Pustl. 77 ..... 45c.

20. Girnikas - Pašakarnis, pasakojimas ir "Begėdis Jonas", vaizdelis. Parašė Karolis Vairas. Pustl. 42 25c.

21. Francijos Revoliucija. Parašė M. Avietėnaitė. Trumpa aiški istorija Francijos revoliucijos. Su paveiklėliais. Pustl. 75 ..... 40c.

22. Kaip gyvena: Latvija, Angliai, Suomai. Parašė M. Salčius. Pustl. 65 ..... 20c.

23. Kas iš kur parėina. Trumpi pasakojimai apie kasdieninius žmonių vartojamus daiktus. Pustl. 62 ..... 20c.

24. Daktaras Kišeniuje. Aiškų pamokinimų kaip užlaikyti sveikatą ir kaip nuo ligų apsiginti. Sutašė M. Paltanavičia. Kieštis audimo viršeliais. Pustl. 167 ..... 75c.

25. Ką daryti, kad sveiki butume ir ilgai gyventume. Pustl. 32 ..... 10c.

SKAITYKTI IR PLATINKIT Tėvynės Gimėjų Lai kraštį "TRIMITA"

"TRIMITAS" kas savaitę lan-kydamas savo skaitytojus, praneš jiems įvairiausių naujienų apie politikos ir karo padėtį, pasakos apie mūsų karžygius — kariuomenės, šaulių partizanų žygius fronte, apie mūsų priešo nedorus darbus ir klastas.

"TRIMITAS" duos įvairiausių pamokinimų ir patarimų, reikalingų kiekvienam Tėvynės ginėjui žinoti.

"TRIMITAS" dėš gražių eilių ir karo dainų, apysakų atsitikimų ir fejletonų iš kovų lauko ir pačių kovotojų gyvenimo.

"TRIMITAS" eina 34 pusl. knygelėmis, papuoštas gražių viršeliu, žada pradėti eiti pavelksluotas.

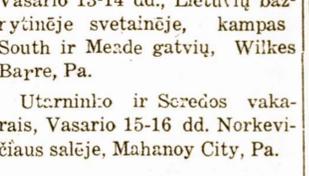
Adresas: "TRIMITO" Redakcija ir Administracija, Kaunas Laisvės Aleja 26, LITHUANIA.

LIETUVIŲ FILMŲ BENDROVĖS nauji paveikslai iš Lietuvos bus rodomi:

Panėdžio vakare Vasario 7d. Lietuvių bažnyčioje Hancock, Pa. Serečios vakare Vasario 9d. A. Širakonio salėje, Sugar Notch, Pa.

Nedėlios ir panėdžio vakarais, Vasario 13-14 dd., Lietuvių bažnyčioje svetainėje, kampas South ir Meade gatvių, Wilkes Barre, Pa.

Utarninko ir Serečios vakarais, Vasario 15-16 dd. Norkevičiaus salėje, Mahanoy City, Pa.

DOVANA
Didelė, \$1 vertės, artistišku paveikslu knyga duodame dovana! Kiekvienam, kuris užsiprenumeruos MEILE ir SEIMYNA, pūkiausią Meilės, Seimynos, Dailės, Mokyklą ir Juokų Žurnalą ir prisius \$1.25 doleri ir 25c stampo. MEILE ir SEIMYNA Chicago, Ill. 2023 St. Paul Ave.

Bell Phone Dickinson 3905 M.
Dr. Ignotas Stankus
1210 S. Broad St., Philadelphia, Pa.
Lietuvio Daktaras ir Chirurgas.
Ofiso Valandas: Nuo 9 rito iki 5 po pietu Vakaraais, Ketverge nuo 6 iki 9 P.M. Nedeliomis iki 4 po pietu.

American Line
Tiesioginė linija iš New York į Hamburgą. Patogiausia kelionė į Lietuvą ir Rusiją. Didelis moderniškas dvejais sriubais laivas išplauks MONGURIA Vasario 24 d., 1921 m. Trečia klesla iš New York iki Liepojas ..... \$132.00 Trečia klesla iš New York iki Eitkunų ..... \$130.00 Trečios kleslos pasazieriai mandagiai yra maitinami, dideliuose valgomuose kambariuose. Atskirus kambarėliai del moterų ir vaikų. Kreipkitės į Kompanijos ofisą: 84 State St., New York, arba prie vietos agento.

ATYDAI VISUOMENES
Siunčiam pinigų į Lietuvą pagal dienos kursą, ir kam reikalinga — telegramu. Nusiuntimas greitas ir gvarantuotas. Laivakorių Agentura į Liepoją, Hamburgą, Bremą, Rotterdamą ir Antverpą, į Lietuvą ir iš Lietuvos atitraukiam šeimynas. Padarymas pasų kelionėi ir kiti dokumentai, pavedime daleri, pirkime ir pardavime. Pinigus siuskite per pašto Money Order. Atsakymui pridėkte 2c. krasos ženkleli.
JUOZO AMBRAZIEJAUS AGENTURA, 168 Grand St., Brooklyn, N. Y. TEL. GREENPOINT 4548. A. L. T. S. NARYS.

Žmogus kasosi galvą, kad palengvint niežėjimą. Kasimasi pasidaro papročiu, ir tuomet žmogus kasosi nejuocioms. Bet jis žino, kad jam niežti, ir visi kiti tą žino. Vyrai ir moteris kenčia niežėjimą nuo pleiskanų, o kenčia bereikalingai, nes tą niežėjimą galima lengvai pašalinti. Nebus daugiau niežėjimo, kasimosi, plaukų slinkimo ir kitų nesmagumų, įvykstančių nou pleiskanų.
RUFFLES panaikins visus niežėjimus ir išvalys iš galvos visas pleiskanas. Paskui tik retkarčiais suvilgymas galvos apsaugos ją nuo pleiskanų atsinaujinimo. RUFFLES yra maistinga maudynė galvos odai ir plaukams. Ji nesugadins nei jautriausios odos. Jus negalite apsieiti be RUFFLES, jei turite pleiskanų. Jus aptiekininkas parduos jums už 65c. bonkute. Mes taipgi galime atsiųst jums tiesiog, jei gausime nuo jusų 75 centus pauto markėmis ar money order, kuriuos siuskite šiuo adresu: F. AD. RICHTER & CO., 326-330 Broadway, New York

DIDELIS TEATRAS "GRAŽI MAGELIONA"
Keturių aktų šešių atidengimų melodrama. Stato Scenoje DAILĖS DRAUGIJA "VARPAS" Įvyks Nedėlioje, Vasario-Feb. 6 diena, 1921 m. LIETUVIŲ SVETAINĖJE, 354 Park St., New Britain, Conn. Prasidės 2-rą val. po pietų, duris atdaros no 1-os val. Išanga 35c. ir 50c. Ypatai. Gerbiamieji! Kviečiame visus atsilankyti ant šio puikaus perstatymo, nes tai bus vienas iš puikiausių negu kada yra buvę, netik New Britaine, bet ir visoje apielinkėje, nes veikalas yra puikus, o varpiečiai yra prisirengę kuogeriausiai jį atlošti. Taigi kuris atsilankys bus pilnai užgančintas. Širdingai visus kviečia, DAILĖS DR-JA "VARPAS".

Mes Galime Gauti Pilną Sumą už Jusų LIBERTY BONDSUS
Jeigu Jus turite Liberty Bondsus ir norite juos išmainyti ant pinigų, tai parašykite mums kiek turite, kokie bondsai. Mes gausime tiek, kiek jus užmokėjote. Rašykite šiuomi antrašu: BALTIC STATES DEVELOPMENT CORPORATION 35 So. Dearborn St., CHICAGO, ILLINOIS.

Lietuviai Amerikoje

PITTSBURGH, PA.
Kokia Sėkla, toki vaisiai —
Muštynės Lietuvių Bažnyčioje.

Sausio 23 d. Lietuvių Sv. Kazimiero parapijos bažnyčioje, ant S. S. kun. Kazėnui išėjus su katiliuku krapinti žmonės, nuėjo pas duris, burys moterų ir kai kurie vyrų emė kunigą stumti laukan iš bažnyčios. Išstumti išstumė į bobinčių, bet laukan nevaioja išstumti, sako, Kazėnas taip drociai įsikibo į duris, kad moterėlis nieko negalėjo padaryti, o vyrų negalėjo pagėgti; nes jiems reikėjo muštis su kunigo komiteto nariais, kurie puoėsi gelbėti kunigą. Ir tokis triukšmas pasidarė bažnyčioje, kad žmonės puolė visi laukan, pro kur katras išmanė. Tuo atvažiavo policijos vežimas su buriu tvarkdary ir prasidėjo areštai. Tris suareštavo tuo: Jurgį Kaškentį, Pet. Bacevičienę ir J. Geniuką, o da kitų jiesko. Kas iš viso to bus tai nežinia.

Čia žmonės jau pareitais metais sukilo prieš kunigą Joną Sutkaitį, reikalaudami, kad kunigas duotų žmonėms kontroliuoti visas bažnyčios išėigas, kadangi parapijonai patėmijo, kad bažnyčios skolas nė kiek žemyn neina. Tai kun. J. Sutkaitis pasikvietė kun. Kazėną, kaip jaunesnį ir stipresnį, padėti kovot su parapijonais.

Da reikia pažymėti, kad parapijonai buvo ir pas vyskupą reikalauti kito kunigo, bet vyskupas ir negelbėjo. Tada ėmėsi savo išmanymu. Seniau kun. Kazėnas buvo uždraudęs parapijonams rinktis į bažnytinę svetainę, žmonės neklausė, taipšaukė policiją, kuri daugelį parapijonų sumušė pas bažnyčią. Dabar porą sąvaicių atgal buvo teomas. Tų areštuotųjų buvo viso 11 ypatų. Juos buvo apskelbę bolševikais ir anarkistais, bet kad kunigai negalėjo prirodyti, tai pasistengė provą panaikinti — prova pasibaigė be jokių pasekmių. Bet žmonės vis neužganėdinti, kadangi jie nenorė nė kun. Sutkaičio, nė kun. Kazėno. J. Sutkaičiui bunant ligonbutyje (sako, koją nusilaužęs), materėlis nutarė atsikratyti ir Kazėno, bet kad Kazėnas gana striprus buvo, lauk nevaliojo išmesti. Dabar nežinia, kas bus: daugiau be sargų turbūt niekur neis. Tai tiek apie mus aviničią ir avelės. Gerai lietuvių priežodis sako: kokią sėklą sėji, tokius ir vaisius piami. Tai taip ir lietuvių katalikų kunigai apsieina su savo parapijonais. Juk nė nedyvai, kad žmonės jau po visas kolonijas pradeda jų atsikratyti.

Šiek tiek pabrėžęs apie S. S. dalį, negaliu praleisti ir antrą, tai yra Soho daj — L. M. D. Namą. Čia 22 d. Sausio buvo balius L. D. L. D. ir šokių salėje pradėjo muštis J. Abraitis ir J. Bučinskas, abu L. M. D. nariai. Ištikro, draugija randavoja svetainę baliams visoms draugijoms, kurios tik rengia ir gauna miesto leidimą. Į balius gali suėiti visokių ir padaryti muštynes, bet kad patiems prie tos Drjos prigulėti ir savo name kelti muštynes, tai jau daugiau negu tikėtina.

Jei jie nepaiso savo ypatos, kad pasirodžius, kaip moka susikruvinti, tai bent reikėjo pagodoti L. M. D. namą, ir išėjus ant gatvės savo reikalus atsilinkti.

Beto da ir kiti da vėliau, jau apie 2 v. nedėlios ryte ir šale L. M. D. namo mušėsi ir iš revolverių šaudėsi. Ir tie buvo iš L. M. D. narių, tik gerai neteko sužinoti, kas tokie.

Pittsburgietis.

NEW PHILADELPHIA, PA.
Kasyklų Auka.

Sausio 25 atlydėta čion ir pakavota lietuvių kapuose Jono Zuko lavonas iš Coaldale, Pa., kur velionio liko moteris ir 2 vaikučiai. Jonas Zukas Coaldale buvo žinomas netik lietuvių, bet ir kitataučių tarpe. Jono mirties priežastis yra labai baisi, apie kurią šitai pasakojama:

N. 8 kasyklos, prigulintis Navigation kompanijai. Kasykla randasi artimai Coaldale miesto. Kuomet Jonas užlipo prieš labai statų kalną paprastame savo darbe ir taisėsi išgręžti skylę, kad nušovus užsilikusių piliorį, tuom tarpu anglas susijudino ir sykiu Joną nunešė žemyn. Sakoma, kad Jonas puolė žemyn nuo skardaus kalno 150 pėd. Tas atsitiko sausio 21, š. m. P.

NASHUA, N. H.

Liet. Kooperacija Gyvuoja.

Pasidarbavus keliems darbtesniems lietuviams, tapo suverta Liet. Kooperatyvė valgomų daiktų krautuvė ir jau tris mėnesiai kaip biznis atidarytas po No. 27 High St. Nors išpradžią netaip buvo lengva, koliai viskas susitvarkė, bet jau dabar, galima sakyti, gyvuoja gerai ir tolyn tikimės eis geryn, delto, kad yra susitvėrus ant grynai darbininkų pamatų. Šios kooperacijos kontrolė priguli nuo visų šerininų lygiai, nes balsas ne nuo šėro, o nuo ypatos. Šerininų jau turim arti 300.

Turiu pasakyti, kad didžiama Nashua'os lietuvių viršminėtai kooperacijai pritaria, bet visgi randasi ir priešų, kurie stengiasi visokiais budais užkenti, šios Kooperacijos bizniui. Bet mes, draugai šerinininkai, neprivalome to visai paisyti, kas ką priešingai sako. Tik laikykimės vienybės, o mus priešų visos tos pastangos nueis veltui.

Gerb. Nashua'os lietuvių, kurie dar nėra prisirašę prie šios kooperacijos, kviečiami ateiti ir prisirašyti. Šėras 25 dol. Taipgi pasiskubinkite, nes šėrai tuo pakils ir tada reikės brangiau mokėti.

Fin. Sekr. Ed. Čiočys.

NEW BRITAIN, CONN.

Čionai yra susitvėrus Lietuvių Laisvės Sargų 26 skyrius nuo liepos mėn., 1919 m. Jų yra užsibriežimas rinkti visokiais budais aukas ir siųsti Lietuvos kareiviams, kurie kovoja už Lietuvos nepriklausomybę. Bet nevisi tam darbui pritaria. Net tokių randasi gaivalų yra ir ypatiskai užgaudinėjama, girdi, sargai susitvėrę, dabar renka aukas ir gerus laikus apturi. Taigi, gerbiamieji, man bunant kontrolės nariu prie to viso veikimo, stengiuos paaiškinti gerb. visuomenei, kaip tos aukos buvo renkamos ir kur jos dabar yra pasiūstos.

Kaip minėjau, burys susitvėręs 1919, metais, liepos mėnesyje; iki pabaigai gruodžio m. tais pačiais metais turėjo du išvažiavimus (piknikus) ir vieną pasiūstos vakarą, kur pelno turėjo ir nupirko tabako Lietuvos kareiviams už \$225.96. 6 d. gruodžio, 1919, per V. Vaško prakalbas surinkta 95.30 ir 24 d. kovo, 1920 m. pasiūsta per Lietuvos Misiją Lietuvos kareiviams.

29 Bal. per posėdį susirinkusių draugų sukoklektuota 55.68c., perduota J. Simoliuniui parvežti Lietuvos kareiviams.

Balandžio m. duota iš izdo išvažiuojantiems kareiviams iš vietinio burio Lietuvon t.y. 9 ypatoms 140.00.

Liepos m. iš žido pasiūsta per Misiją Lietuvos Raudonajam Kryžiui 200.00.

Rugp. 8 d. nuo Hartfordo išvažiavimo (pikniko) likosi pelnas pasiūsta per Lietuvos Misiją 76.00.

Spalio 10 d. per teatrą surinkta aukų kareiviams 34.30.

Perduota Misijos nariui kun. J. Žiliui.

Po stubas vaikščiojant Šauliams surinkta aukų 1,761.97. Tai sykiu sudėjus pasidaro, kad Lietuvos Laisvės Sargai yra pasiūstę Lietuvos kareiviams \$2,771.41. Taipgi turiu da priminti, kad new-britainiečiai čion nevisos aukos: per kun. J. Žiliaus prakalbas 19 d. Rugp. surinkta Lietuvos Šauliams \$1,650.00, per kun. Laukaičio prakalbas — 900.00, per kun. J. Amboto prakalbas — 700.00. Žodžiu sakant, new-britainiečiai prisidėjo prie Lietuvos gelbėjimo, kur gal nedrįstų pasirodyti didiesčiai, kaip Chicago, Brooklyn ir kiti. Garbe new-britainiečiams už tokias gausias aukas.

Petras P. Pilipauskas.

LAWRENCE, MASS.

Iš mus jaunuomenės daug kas tenka patirti, ypatingai kokius nuopelnus neša dabartinis laikas mūsų jaunai atgimstančiai Lietuvai. Pirmą vietą jaunimas neturi nusistatęs, kuomi jam reikėtų ištiesyti buti ir kokias draugijas neatbutinai reikėtų palaikyti ir prie jų priklausyti.

Antra, jaunuomenės yra nesusklausymas, suamerikonėjimas, gemblieriavimas ir ant nieko nepaisymas. Bet nepertoli stovi ir suaugusieji ir vedusieji. Daugumas Lietuvos klausimų pamuoja su ranka, buk jau jie viską žino, kaip bus ir kaip gali buti. Ir ačiū jųjų tiems žinyams ir pasimokinom, ypač iš pereitų 1920 metų. Ir iš to nevienas agentėlis, bankierėlis gavo progą pasipelnėti: Kavaliauskai, Ponzės ir t. t. Jau kelis kartus girdėjau aimanuojant lietuvius, kad skundžias, prakišę po \$500-600 pirkdami jųjų šėrus ir t. p. Bet iš tokių gudruolių nei su ašaromis neišmaldausi Lietuvos reikalams.

Ateityje, aš manau, ne vienam tai bus pamokinimas nesėbrauti su tokiais agentais ir bankieriais.

Čia darbai pradeda kiek gerintis, bet toli gražu susilaukti tokių laikų, kaip buvo karės metu.

J. Žukauskas.

NAUGATUCK IR UNION CITY, CONN.

Čionais lietuvių visi po biskį kruta. Sausio 14 d. buvo parengtos prakalbos Dr. Alseikai, ką tikta atvažiavusiam iš Lietuvos. Labai puikiai nupiešė dabartinį Lietuvos padėjimą, ir kaip tenais žmonės dirba ir kovoja už Lietuvos Laisvę.

Toliau kalbėjo, kaip būtų geriau ir lengviau išvaduoti Vilnius. Buvo renkamos aukos Vilniaus išvadavimui. Tą vakarą buvo surinkta aukų \$50.55.

Ant rytojaus Dr-ras su M. L. Misioniu perėjo per vietos biznierių surinko aukų dar \$22.00, tai visko aukų buvo surinkta \$72.55.

Bet Naugatuck lietuvių vis dar darbuojas Lietuvos gerovei. Aukas paskelbsime toliau. Turiu paminėti, kad pas mus žmonės labai nusistatę prieš kitus dalykus, stengiasi užimti vietas, kuriomis jie nėra tinkami ir negali atlikti gerai ir atsakančiai darba, bet ir kitiems, kurie spranta ir gali atlikti, tai tiems užbėga už akių. Aš patarčiau tiems žmonėms, taip daugiau nedaryti.

Paparčio Žiedas.

KENOSHA, WIS.

Komunistai Grasiua Karu. Komunizistų Davatkų Prakalbos.

Sausio 17 d. čia surengė L. M. P. S. prakalbas, kuriose kalbėjo komunistų vadas Jukelis. Nueinu ir aš pasiklausyti, ką pasakys. Nagi, sako, kad pernai kalbėjęs čionai, tai buvęs apžėles, o šmet plikas; sako: man beėsant kalėjime konfiskavo mano plaukus. Sako, šį vakarą kalbėsias tik biskį apie moteris, o daugiau apie Lietuvą, pasisaiko turįs dokumentus ir naujienas kišeniuje. Bet naujienų nesirodė, tik vien kalba apie moteris: kiek moteris valandų dirba į dieną. Sako: jai reikia virti valgyti, apžiūrėti vyrą, vaikus, mazgoti indus, išvalyti stubą ir drabužius plauti. Reiškia prie bolševikų to nereiks daryti, tik kaip Adomas su Jieva rojū bus nuogi ir visoms gėrybėmis gėrėsis.

Pradeda apie Lietuvą ir vis rodo "dokumentus", vartydamas, sklaidydamas ir sako, kad tai tas esąs draugas ir pradeda rėkti: Lietuvos meistrai, Grigaitis, menševikai, velniai, žalčiai, buržujai, buržujai, buržujai... Vis taip rėkė, mislinau, kad eksploduos. Mielas skaitytojau, juk joks girtuoklis prisigėręs karčėmoj tokios šlykščios kalbos nevertoja, kaip tas komunistėlių keikunėlis. Ir sako iš tų draugo "dokumentų", kad Lietuva susitakė su Želigowskiu, palieka Želigowski Vilniuje, tas esąs Lietuvos valdžios pranešimas, Lietuvos Misija pasirašiusi, ir daug kitų tokių nebutų dalykų pripasakojo. Ir vis neužmiršta tų Lietuvos meistrų, Grigaitis, menševikas, velniai, žalčiai, buržujai — tuos žodžius kartoja ir kartoja. Na, dar, sako, kas perkate Lietuvos bonus, kas remiate Lietuvą, tai ką mes darysim: imsime ir publikuosime, o kaip mes paimsime tai tada visus tuos sušaudysim savo priešus, išgamas. Ir vis rėkė ir šaukė: revoliucija, revoliucija. Ir eidamas rodė, kaip suminsim po kojomis visus, o Grigaitį pirmiausia. Ištikrųjų, padavus nė "polska swinia" nebutų valgiusi tokios Jukelio kalbos.

Pasibaigus prakalbai, pradėjo duoti klausimus. Vienas draugas pradėjo duoti klausimus, net Jukeliui karšta pasidarė. Pareikalavo nuo jo, kad parodytų tuos dokumentus. Jukelis draugą nusitvėręs pradėjo vartyti ir lakstyti, bet parodyti nenori, vistiek nebagas neištruko ir nebežinojo, ką atsakyti ir absoliutiškai sukritikuotas Jukelis. O tas toksai jį sukritikavo? — ogi R. Baliauskis. Buvo ir daugiau klausimų, bet nė vienam neatsakė, tik pradeda raitytis, nežinodamas, kas atsakyti.

Nedyvai, kad parapijonai klausio savo kunigų: anie laukia dušios išganymo. Bet jus, komunistėliai, pasakykite, ko jus laukiate iš savo Jukelių? O jus buriutės, buriutė!

Komunistų Davatka.

NASHUA, N. H.

Nashua lietuvių kolonija surengė prakalbas aukų rinkimui Šauliams. Kalbėjo adv. Miller iš Worcester. Nors trumpai, bet aiškiai nurodė, del-ko mes turime aukas rinkti ir remti Lietuvos garsingus šaulius. Surinkta aukų \$131.78. Pirmos prakalbos tokios buvo; kad ir daugiau parengtų tokių prakalbų, būtų labai gerai.

Daugiausia atsizymėję surengime šitų prakalbų gerb. pilietis Tamošius Bakanauskas.

Taipgi čia yra susitvėrus Lietuvių kooperatyvė valgomų daiktų krautuvė Spalio 10 d., 1920 m. ir visi remia, iš ko turės sau naudą. Tik vienas yra lietuvių biznierių, kuris daug šneka, ir mažai veikia.

Nashua Pilietis.

NEW PHILADELPHIA, PA.

Sausio 21, ryte atkakė iš Potstville policistai "pasiėmė" ir išsivežė Kazį Jasevičių. Vakare anglų spauda pranešė, kad sėdi apskričio kalėjime už perdirbimą čekių.

Kazys Jasevičius Amerikoje gimęs apie 27 m. atgal. Jis yra geras pugilištas ir kumštynėse visados rašosi: "Kid Gleason". Lapkr. mėn., 1920 m. Kazys sumušė smarkiausia Pennsylvanijos kumštinininką — O.K. Sulivaną į 18 sekundų. Kumštynės buvo Potstville mieste. Gruodžio pradžioje vėl tie patys buvo suleisti persimušti ir pirmu atveju Kazys savo priešą, vieną ranką užsidedęs sau ant sprando, su kita gerokai Sulivaną apsibuokodamas sušildė. Kazio draugai klojo laižybose už Kazį šimtaines. Vienas anglių kasyklų savininkas dėjo už Kazį tukstantinę — taip žmonės sako. Bet visus Kazys apvilė, nes antrame atvejū nei smugio negavęs, atsigulė. Sako, kad jį papirko priešingieji. Sausio pradžioje š. m. jis vėl tokį "triksa" padarė (atsigulė) Reading, Pa.

Kazys Jasevičius 6 pėdų vyras ir jeigu paisytų apie garbę ir dorai save užsilaukytų, tai nebutų nuostabu, jei pasiliktų čampionu tarpe Suv. Valst. pugilistų.

Korespondentas.

Korespondentas.

HYDE PARK, MASS.

Komunistų Pastangos Nepavyko.

Kaip buvau rašęs "Sandaros" No. 3, praeitus kelis susirinkimus vietinė L. D. ir Sunų Draugija buvo svarsčiusi apie Lietuvą, kad paukojus apsigynimui tuo lenkų. Tas klausimas atidėtas iki metiniam susirinkimui. Taigi sausio 16 d., š. m. draugija tą įnešimą įvkdino, t. y. nutarė paukuoti šimtą dol. Lietuvos labui ir pasiūsti Lietuvos apsigynimo komitetui Kaunan per Lietuvos Misiją. Nors ir dabar šie Žulikovskio bernai stengėsi pakenkti tam darbui, bet jų pastangos nuėjo ant nieku. Prieš tą susirinkimą buvo surengę prakalbas, pasikvietę kokį bemokslį vyrųkū Duseiką, kurio kalbos klausydami žmonės net miegot pradėjo. Žmonės pagirdę kalbėtojo pasiaiškinimą gardžiai pradėjo juoktis ir tokis lermas kilo, kad komunistams niekas kitas neliko, kaip tik savo biznį uždaryti. Taigi vietoj suklaidinti žmones, dar pridavė daugiau energijos Lietuvai ir viršminėta draugija paskyrė komiteta iš trijų narių, kurie pasiūš nutartus pinigus. Komitetas da nutarė surengti prakalbas ir parinkti daugiau aukų, nes pasirodė, kad šimtas dolerių yra per mažą auka. Prakalbos bus Vasario 6 d., 1921 m. ir yra užkviestas garsiausias kalbėtojas gerb. F. J. Bagočius iš So. Bostono.

Taigi gerbiamieji Hyde Parko ir apilinkės lietuvių, kam rupi tėvynė Lietuva ir jos likimas, tai atelkite ant šių prakalbų ir prisidėkite prie mūsų gero darbo.

Lukščių Jonas.

NEWARK, N. J.

Baisi Žmogžudystė.

Vietos lietuvių koloniją sudrebino piktadarių darbai, nes dabatiniame laike atsitinka daug plėšimų ir paprastų vagysčių. Sausio 21 d. iš ryto 303 Walnut St. atrasta nužudytas krautuvės savininkas Joseph Kuczinski (lenkas). Kaip spėjama, tai buta vienos ypatos darbas. Žmogžudis naudojo peilį savo aukos žudymui: kunas labai supiaustytas.

Šis atsitikimas yra įdomus tuomi, kad įvyko lietuvių apgyventoje vietoje. Žmonės labai nusiminę, nes plėšimai labai išsiplatinę šioje miesto dalyje.

Apie žmogžudžio suėmimą da nieko nėra girdėti, nors yra įvairūs spėliojimai ir nužiūrėta keletas ypatų. Valstijos ir miesto policija tuomi labai užinteresuota. Joseph Kuczinski nevedęs, ir vienas gyvena trijų augštų name. Ant pirmų lubų laikė grosernę ir bučernę ir darė gerą biznį ir, kaip y'a manoma, visus pinigus laikė prie savęs, nes į bankas netikėjo.

Policijai padarius kratą rasta pilnas prirengimas ir įtaisos varymui degtinės, taipgi keletas butelių padarytos "moon shine" su įvairiais parašais (label): "California Vine". Tad paaiškėjo, kad nužudytasis užsiėmė varymu bei darymu degtinės.

Nepersenai valgomų daiktų lietuvių kooperatyvės kraituvės prižiūrėtojas buvo atrastas Pasais upėje besimaudantis, nors oras buvo šaltokas ir maudymui aplinkybės nepatogios. Matyt bandė savę nuraminti. Spėjama, kad priverstas desperacijos bandė saužudystę, bet pasijutęs saltam vandenyje, mintys pasikeitė, šaukė pagalbos. Policijos išgelbėtas nuvežtas į ligonbutį pusgyvis. Po keletos dienų pasitaisė, ir dabar sveikas vaikščioja.

Korespondentas.

CLEVELAND, OHIO.

Sausio 16, 1921, T. M. D. 20-ta kp. laikė metinį susirinkimą. Buvo renkama nauja valdyba. Paskiaus, besvarstant draugijos reikalus, buvo iškeltas ir, po trumpų diskusijų priimtas klausimas: Pasiūsti į T. M. D. Centra paaiškinimą, kad leidžiant apdarytas knygas, butų atspaudinama ant knygų nugarų knygos vardas, nes tokiu budu bus geriau surasti. Todel šitą sumanymą turėtų ir kitos kuopos apsvarstyti. Toliau buvo nutarta parengti vakarą, tam darbu išrinko komisiją. Ohio ir Michigan T. M. D. apskričiai buvo pasiulyta, už apskričio likusio pinigų išleisti nupirkta pakaita, jei su tuo sutiks ir kitos kuopos. Ta paskaita buvo nupirktas iš P. Norkaus.

Ši kuopa nemažai yra pasidarbavusi mūsų Tėvynei - Lietuvai, kaip aukomis iš savo izdo, taip ir kitus ragindama aukuoti L. Š. bei kitokiom organizacijom, kuriose darbuojasi gynime Lietuvos laisvės.

Dabar dagirdus, kad atvažiuoja Dr. Alseika aukas rinkdamas atvadavimui Vilniaus, T. M. D. 20-ta kp. prisidėjo prie to darbo, paskirdama \$10 tam reikalui. Mes visi žinome, su kokiais reikalais atsilankys Dr. Alseika, todėl visi kaip vienas turėtų nueiti pasiklausyti jo prakalbų, kuriuos įvyks 13 vasario, 1921, prie Superior Ave., Lietuviškoje salėje.

P. A. Seinauskas.

HARTFORD, CONN.

Dr. D. Alseikos Prakalbos. Sausio 9 d. gerb. Dr. Alseikai prakalbos buvo surengtos po vietinio L. U. N. Kliubo. Prakalbos buvo surengtos dvi dieni, ir rusisekė. Dr. Alseikos prakalbo mis hartfordiečiai likos užganėdinti, išskyrus kelis fanatiškus bolševikėlius. Bet jie paprastai visur lietuvių susirinkimuose revoliucijas sukelia. Nors tie mūsų raudonieji susirinkimą ar dė, vienok aukų surinkta suvirš 130.00 dol. Vilniaus atvadavimui. Aukojo siekanti pil. lietuvių: Po penkis dol.: A. Višniauskas, J. Kmeliauskas, V. Pilkionis, S. Preskeris, M. Baltulionis, M. Gaščiūnas, Mar. Padegunas, T. Valkevičius.

Dr. B. Zimanas 10 dol. M. Shereskowsky 5 dol. Kiti mažiau. Visiems aukotojams vardu Vilniaus Atvadavimo Komiteto tariau širdingą ačiū.

Prakalbų Rengėjas.

Oficialios Atskaitos.

(Pabaiga).		Wilsonville, Ill. 221.00	
Bairdford, Pa.	10.00	Westhampton, Beach, L. I.	5.00
Chicago, Ill.	10,889.10	W. Puman, Ill.	560.85
Cicero, Ill.	138.25	Worcester, Mass.	37.00
Cambridge, Mass.	9.00	Westernport, Md.	140.00
Canada	20.35	Wanamie, Pa.	571.60
Carlville, Ill.	14.00	Watervliet, N. Y.	258.40
Camenton, N. Y.	20.00	Warehouse Point, Conn.	51.00
Cedar Point, Ill.	43.00	Woodhaven, L. I.	98.00
Clinton, Iowa.	39.00	Ziegler, Ill.	33.00
Clifford, Ill.	17.00	Yonkers, N. Y.	152.00
Centralia, Ill.	236.25		
Charlerai, Pa.	309.00	Viso labo nuo lapkr. 6 dienos iki Naujų Metų	38,864.52
Chester, Pa.	8.00	Pirmiau buvo pagarsinta	16,394.32
Chicago Heights, Ill.	500.00		
Duquesne, Pa.	704.34	Viso labo	55,258.84
Donora, Pa.	25.00	Tame skaitliuje randasi \$53,653.84; L. Bon. 1250; Am. Bon. 350; bendr. šēr. 110; W. S. S. 5 dol.	JONAS ŽILIUS, Lietuvos Misijos Izdin. 15 Sausio, 1921 m.
Dayton, Ohio.	195.50		
Detroit, Mich.	454.55		
Derry, N. H.	22.00		
Easthampton, Mass.	26.00		
E. St. Louis, Ill.	435.00		
E. Hammond, Ind.	128.50		
E. White Plains, Pa.	80.00		
Elizabeth, N. J.	509.20		
Fountain, Mich.	5.00		
Foxcraft, Me.	82.50		
Framingham, Mass.	119.00		
Grand Rapids, Mich.	232.50		
Hemphill, W. Va.	3.02		
Holyoke, Mass.	233.50		
Harvey, Ill.	844.50		
Hammond, Ind.	361.00		
Hudson, N. Y.	23.00		
Harrison & Kearney, N. J.	428.06		
Indianapolis, Ind.	82.00		
Kenosha, Wis.	1,039.45		
Kewanee, Ill.	62.00		
La Parte, Ind.	109.00		
Long Island, N. Y.	251.00		
Lincoln, N. H.	132.50		
Livingston, Ill.	30.00		
Lawrence, Mass.	257.30		
Lietuvos Misijos Darbininkai	71.00		
Linden, N. J.	15.00		
Leechburg, Pa.	26.25		
Melrose Park, Ill.	71.70		
Meriden, Conn.	24.00		
Manchester, N. H.	29.00		
Monty Glo, Pa.	107.00		
Millinocket, Me.	20.00		
Maspeth, L. I.	40.00		
Moline, Ill.	107.50		
New Phila., Pa.	134.50		
Niagara Falls, N. Y.	506.50		
New Haven, Conn.	13.50		
Newark, N. J.	152.00		
New Kensington, Pa.	135.00		
New Britain, Conn.	325.16		
Nokomis, Ill.	143.50		
Newport News, Va.	10.00		
No. Abington, Mass.	23.00		
Orange, Mass.	64.50		
So. Omaha	500.50		
Pittsburgh, Pa.	1,457.77		
Plymouth, Pa.	64.10		
Plainsville, Pa.	15.00		
Paterson, N. J.	170.00		
Providence, R. I.	720.00		
Pittsfield, Mass.	205.00		
Pikes Creek, Pa.	10.00		
Peoria, Ill.	165.50		
Parlin, N. J.	10.00		
Penn. Station, Pa.	154.00		
Portland, Ore.	10.00		
Racine, Wis.	1,370.85		
Rockdale, Ill.	375.00		
Riverton, Ill.	44.00		
Rockford, Ill.	1,010.00		
Rhone, Pa.	120.00		
Rochester, N. Y.	286.68		
Rhineland, Wis.	10.00		
Rhea, Idaho.	100.00		
Seattle, Wash. ir So. Seattle, Wash.	110.75		
Shelton, Conn.	5.00		
Shenandoah, Pa.	1,056.74		
Schenectady, N. Y.	67.60		
So. Boston, Mass.	1,114.90		
Summit, Ill.	100.00		
So. Chicago, Ill.	206.00		
Sherbourne, N. Y.	10.00		
Springfield, Mass.	184.00		
Springfield, Ill.	53.50		
Stamford, Conn.	363.05		
San Francisco, Cal.	10.00		
So. Milwaukee, Wis.	106.50		
Spokane, Wash.	10.00		
St. Louis, Mo.	20.00		
So. Jamesport, N. Y.	5.00		
St. Charles, Ill.	239.00		
Tilden, Ill.	23.00		
Terryville, Conn.	163.75		
Utica, N. Y.	362.80		
Universal, Ind.	10.00		
Westville, Ill.	75.00		

Thomas, W. Va.	245.75
Tridelfia, W. Va.	32.00
Union City, Conn.	837.21
Worcester, Mass.	701.25
Waterbury, Conn.	1,401.69
Westfield, Mass.	10.00
West Pullman, Ill.	1,677.00
Youngstown, Ohio.	300.00
Viso labo	21,369.12

Pirmiaus buvo pagarsinta 37,500.33

Abelnai aukų priimta iki Naujų Metų 58,869.45

Tame skaitliuje randasi \$46,975.11: L. Bon. 11,400; Am. Bon. 350; bendr. šēr. 110; W. S. S. 34,34,

JONAS ŽILIUS,
Liet. Mis. Izdin.
15 Sausio, 1921 m.

TĖVYNĖS MYLĖTOJŲ DRAUGIJOS REIKALAI.

(Taša nuo 3 pusi.)

me naujų, pamatysime. Aš nemanu, kad kas mumis bostoniecius galėtų aplenksti. Prašyčia kitų kuopų nenusileisti ir viešai parodyti, kiek gaunate naujų narių. Ko mes daugiau judėsime, tat Centras mum daugiau galės suteikti naujų leidinių-knygų, kurių mes taip trokštame ir išsiilgę esame. (Žinoma, kad Centras duos kuodaugiausia naujų knygų, jei nariai ir visos kuopos veiks išsijuosios ir duos Centrai medžiagos.)

M. Mockapetris.

Milwaukee, Wis. Siunčiu mokescius už 1920 metus nuo 60 kp. Nors izde gana senai turėjome, bet nauja valdyba nepasitikėjome dėlei jos nedarbštumo, taigi buvome nutarę nesiusti, net iki po Seimui, kada nauja valdyba bus išrinkta.

Mūsų kuopa maža nariais. Iš pradžių buvo šeptyni nariai, paskui vienas prisirašė, bet taigi vienas neušimokėjęs išvažiaavo kitam miestam, o dabar kitas į farmas, tai likomės šeši. Mažai izdo, mažai spēkų veikti. (Nenusiminkite, daugiau vilties ir darbo; kartais ir mažuma padaro daug vaisingo darbo ir daug naudos atneša mūsų žmonėms. Red.)

1919 metais norėjome parengti prakalbas, kvietėme iš iš Chicago kalbėtoją, bet tas taisėsi važiuoti Lietuvon, tai ir likome be prakalbų, žinoma, mes daug negalime atlyginti, bet tik tai kelionės lėšas žadėjome tarpe savės suklektuoti.

Tiek apie gyvenimą TMD. 60 kuopos. Liudna praeitis, bet nei kiek nelinksmesnė ateitis. (Rodos, pas Jus visgi yra lietuvių; juos reikia pritraukti prie darbo. Laikykite TMD. kuopos susirinkimus kas mėnesis, prirašinėkite naujus narius, atsirase daugiau veikėjų - darbininkų, pamatysite, kaip busite stiprus. Red.)

St. Beržauskienė.

PIRKIT LIETUVOS LAISVĖS BONUS!

KASDIENINIS MAISTAS VISIEMS REIKALINGAS

Žinomas senas biznieriūs
ANT. NAUJOKAITIS
208 West Fifth Street, South Boston, Mass.

ATIDARĖ visokių produktų krautuve, kaip tai Mėsos Markėtą ir Grosernia. Kviečia visus apielinkės lietuvius kreiptis su pirkimu maisto ir kitų smulkmenų, čia rasite geras prekes ir mandagų patarnavimą.

Tel. S. B. 2488
DR. J. C. LANDZIUS - SEYMOUR LIETUVIS Gydytojas ir Chirurgas 366 Broadway, S. Boston, Mass.

Dr. Terssem DENTISTAS

306 Main St., Worcester, Mass. viršui "Iver Johnson" kautuvės Patyręs dentistas, priemas kainos. Atdara subatoms po pietų. Nedėliomis pagal sutartį. Telephonas Park 3310.

Lietuviška Aptieka

Jeigu norite teisingų vaistų ir nužemintom kainom, tai visada eikite ant 100 Salem St., kur rasite visokių Amerikos vaistų ir Europiškų ir visokių lietuviškų šaknų.

Mes laikome užtikrintas gyduoles nuo visokių ligų, kaip tai: nuo galvos skaudėjimo, nuo užsenėjusio reumatizmo, nuo nusilpnėjimo strėnų, kraujo valimui, nuo uždegimo plaučių, nuo kosulio ir visokių kitų ligų. Taigi turime nuo visokių slaptųjų ligų ir geriausius patarimus suteikiame, nuo patukimo del vyrų ir moterų. Atsiminkite, jeigu pirksite pas mus, sučėdysite pinigus ir sveikata. Ateikite visada pas mus, o mes jums patarnausime kuogeriausiai. Pašaukiame geriausius daktarus per telefoną visai uždyka.

H. CABITT,
100 SALEM STREET, BOSTON, MASS.

Nauja Eilių Knyga Svetimoj Padangeje Pasualio Verpetuose

Knyga didelio formato: 7X10 colių, 200 puslapių, gera popiera ir graži spauda, papuošta su daugeliu venetų ir autoriaus paveikslu.

Eilės, dainos ir prietikiai, šešiuose skyriuose. Viso telpa porą šimtų įvairių eilių.

Parašė ir išleido A. J. JOKUBAITIS

Kaina knygos \$2.00, bet del sandariečių mes parduosime per 30 dienų tiktai po \$1.25, todėl, pasinaudokite šia proga, užsisakykite tuojaus šią knygą, tuom pačiu paremsite "Sandara".

Užsisakant ir pinigus siunčiant, adresuokite:

"SANDARA"

327 E St., Bank Bldg., Boston 27, Mass.

Lietuviškos Atvirutės

"Sandaros" Knygyne dabar gaunamos sekančios tikrai lietuviškos atvirutės:

KAINA — 2 UZ 5c., 12 UZ 25c.

- Lietuvos Ukininko Grincia,
- Lietuvos Ukininko Namas,
- Lietuvos Ukininko Vaizdelis,
- Vilniaus reginys, žiurint nuo Vilijos,
- Vilniaus Katedros Bažnyčia,
- Petro Rimšos "Artojas",
- Šiaulių miesto rinka,
- Vasarinis Vilniaus Teatras,
- Petro Rimšos "Močiutė",
- Trakų pilies griuvėsiai,
- Gedimino pilies griuvėsiai,
- Gedimino kalno vaizdelis,
- Trakų ežeras ir pilis,
- Sodžiaus vaizdelis "svečių belaukiant",
- šv. Onos Bažnyčia Vilniuje,
- Dr. V. Kudirka Lietuvos Rašytojas,
- Lietuvaitė, gražus vaizdelis,

Taipgi sekančios: po 5c., 6 už 25c.:

- Mikas Petrauskas, liuso meno dailininkas,
- Dr. V. Kudirka, Lietuvių rašytojas,
- Simanas Daukantas, Lietuvių Istorikas.

Į kitus miestus pašta mažiau 4 nesučiame. Perkupčiam leidžiam gerą nuosimtį. Pasiskubinkite kol yra. Užsisakant ir pinigus siunčiant, adresuokite:

"SANDARA"

327 E STREET, BOSTON 27, MASS.

Dr. Richterio Galingas Šeimyninis Linimentas!

Pain-Expelleris yra naudojamas, suviršum per 50 metų, beveik visose pasaulio valstybėse.

Nuo reumatiškų skausmų, neuralgijos, apšlubimo, niksterėjimo, raumenų nuvarginimo ir greitai pašalinimui ankstyvo persalimo, šitas senas, ištikimas šeimynos draugas suteikia neapkreiniamą pagalbą.

Kiekvienas aptiekorius parduoda Pain-Expellerį. Tačiau, visvien persitinkrinkite, ar gaunate tikrąjį su Inkaro vaizbaženklui.

Jokių kitų nepriimkite, kaip netikrų ir neteisėtai sufabrikuotų.

Kaina 35c. ir 70c. už bonką.

F. AD. RICHTER & CO., 3rd Ave. & 35th St., Brooklyn, New York

Vietos žinios.

PRAKALBOS.

Sausio 30 d. vietinė L. P. Sąjungos kuopa surengė prakalbą, kurios buvo Academy salėje, Leverett St., Boston, Mass. Nors oras buvo lietingas, bet publikos susirinko pusėtinai skaitlingai, kas parodo, jog bostoniečiai rupinasi savo pilietiškais reikalais. Prakalbas atidarydamas gerb. M. Venys, su įžangine kalba paaikšino tų prakalbų tikslą, ir kai-kuriuos punktus iš Lietuvos istorijos ir dabartinės sunkios kovos su žiauriu priešū — lenkais. Tolesniai pirmas kalbėjo "Sandaros" administratorius K. J. Paulauskas, kuris trumpoje kalboje nurodė, kokia svarba yra prigulėti prie Lietuvos Piliiečių Sąjungos, kokius didelius darbus būtų galima nuveikti ir pasitarnauti savo tėvynei, visiems susisipietus į vieną grupę, kuri rūpintųsi tik Lietuvos reikalais.

Antras kalbėjo p. P. Stany, kuris paaikšino, kaip lietuviai buvo ištautėję ir kaip paskutiniaisiais laikais pas visus pradeda kilti tautiškas susipratimas.

Trečias kalbėjo A. J. Gotoutas, kuris palčiai paaikšino Lietuvos istoriją, kaip lietuviai priėmė krikščionybę, ir kaip papuošė po lenkų jungu, ir kaip dabar kariauja su savo žiauriu priešū — lenkais.

Ketvirtas kalbėjo studentas N. Rastenis, kuris taipgi plačiai paaikšino mūsų atgimusios tėvynės reikalus. Laikė p. Rastenio kalbos buvo renkamos aukos prakalbų iškaščių padengimui. Aukoj sekant: Justinas Daugas — 2.00, Jonas Dragunas — 2.00, Po \$1.00: A. J. Gotoutas, J. Butkevičius, V. Kavaliauskas, B. Kundrotas, V. Kapinskas, J. Sokas, J. Rimkus, J. Šliburis, J. Kasela, su smulkiomis viso aukų surinkta \$22.85. Paskutinis kalbėtojas p. J. Gegužis "Keleivio" leidėjas, apibriežė apie Lietuvos padėtį ir t. t. Prisirašė prie L. P. S. 10 naujų narių. Varde vietinės Lietuvos Piliiečių Sąjungos kuopos visiems aukotojiems širdingai ačiū.

"Sandaros" Reporteris.

DISKUSIJOS

Sausio 28 d., pėtnyčios vakare, A. L. T. S. 7 kp. salėje buvo diskusijos. Buvo diskutuojamos sekančios temos: "Kas didesnė naudą atneša: diskusijos ar prolekcijos?" Visiems įsikalbėjus tame klausime buvo tarta. Didžiama balsų stoji už prolekcijas. Atrū tema: "Kaip geriau išlaikyti kriaucių streiką?" Po tarimui pasirodė, kad didžiama stovėjo už sekančius: kad laikytis vienybės, eiti visiems streikuojantiems piketuoti ir streiklaužius visokiais būdais atkalbinėti, kad neskebautų.

Visi buvo labai užganėdinti. Butų gerai, kad ir kitų kolonijų sandariečiai rengtų diskusijas. Ateinančios pėtnyčios, vasario 4 d., 7:30 val. vakare bus diskutuojamos sekančios temos: "Kaip pagerinti Lietuvos pramonę" ir "Kaip apsisvalyti nuo lietuviškų išgamų," "Ar kad Lietuvos žemė būtų išdalinta žmonėms, ar priklausytų valstybei?" "Ar Lietuva gali existuoti be unijos su kokiu nors kita iš kaimynių valstybių?" Visi be skirtumo atsilankykite!

A. L. T. S. 7 kp. Komisija.

IŠ KRIAUCIŲ KOVOS LAUKO.

Bostono fabrikantai visas sąjiegas paleido darban prieš A. C. W. of A. Mušeikų pilna: kur tik kriaucių burelis, tai ten ir keili "bomai". "Indžionkšn", neva gavo Talbot and Co. pikietierių traukia paveikslus, klausinėja

policijos apie pikietierių pavardes, visai gązdina... O darbininkai, kaip vienas kunas laikosi. Poicijos viršininkas gavo politiškos "ausinės" nuo A. C. W. of A. unijos. Tula stambi dirbtuvė, 10 Thacker St. paskelbė, kad ims darbininkus be unijos. Darbininkai, kaip 6 val. pradėjo rinktis ne į dirbtuvę, tik palei dirbtuvę ant gatvės. Antrą dieną taip pat pikietių netruko, bet jau policija išvaikė ir kai-kurie pikietieriai gavo muštį. Demonstratyviškai pasipiktinę susirinkom svetainėje 724 Washington St., laikėm mass-mitingą ir užprotestavom prieš tokį policijos žiaurių pasielgimą. Kitą dieną po mitingui pikietieriai nuėję nerado policijos ir ramiai vaikščiojo. Juokdariai sako, unija gavo "indžionkšn" prieš policijos viršininką, nes unijos advokatas "jam davė vėjo".

Lietuviai streiklaužiai su policijos ir detektyvų pagalba daro užpuolimus ant jų nužiūrėtų ypatų. Sausio 26 d., 1921, vakare (ar naktį, nepamenu) atėjo du viršminėti amatininkai ir policijos burys į 255 Broadway, So. Boston, ir nugązdino dvi moteris ir išvežė į policijos stotį. Tula rytmetį, kelioliką dienų pirma, streiklaužiui vėjas užbėrė akis dulkėmis, o jam įsivaizdino, ar prisispavono, kad tai kokios moterys bėrė pipirų ant jų, streiklaužių... Tos moterys po kauciją \$100. žėdna.

So. Boston'e visuomenė spėja, kad lietuviški buržujai jas atidavė į policijos rankas. Visur šnipai "darbuojasi", turbūt pas mus labiausia.

Draugai, kriaučiai, jeigu Bostone ką išgrįstat negeistino prieš uniją, meldžiame pranešti informacijos biurui, kuris yra 724 Washington St., Boston. Kai-kurie gavom laiškus lenkų kalba: ragina dėtis prie kooperacijos — tai vis prieš uniją.

Spaudos komisija:

J. M. Peldzius,
J. Zardeckis,
M. F. Ceikus.

ATSISIAUKIMAS Į EK-KAREIVIUS.

Gerbiamieji: visi, kurie tarnavot pasaulinėje karėje, malonėkite atsilankyti ant susirinkimo, kuris bus Vasario 6 d., Lietuvos svetainėje, kampas E ir Silver Str., So. Boston. Pradžia lma v. po pietų. Šis susirinkimas prisirengimui prie tinkamo apvaikščiojimo tri-metinių sukaktuvių Lietuvos neprigulmėbės.

Komitetas:

J. Jakubauskas,
J. Lekys,
Ch. Urbonas,
L. Stasiulis.

SVEČIAI "SANDAROS" ADMINISTRACIJOJE.

P-nas Juozas Denderis, žymus biznieriūs iš Waterbury, Conn. ir p. P. Cibulskas, veiklus "Sandaros" rėmėjas iš New Haven, Conn., atsilankė "Sandaros" administracijoje.

Šią sąvaite "Sandaros" Redakciją atlanke žymus dainininkas, p. K. Kriauciūnas iš Brooklyn, N. Y.

SKUBINA. LIETUVIAI Į LIETUVĄ.

JUOZAS MITRIKEVIČIA išvažiuoja Lietuvon 12 d. Vasario, š. m. su laivu "Lapland", su juomi važiuoja apie 100 lietuvių. Laivakortė \$112.50 nuo New Yorko iki Eitkunų. Mes parupi-

nam pasus ir reikalingas visas tų šalių, per kurias važiuojat reikalinga turėti. Musų žmogus pasitinka ir praleidžia iki laivui ir išNew Yorko iki Kauno. Norintieji suspėti kartu keliauti, pridukite pasus tuojaus del reikalingų vizų.

Vardai pasažierių, kurie keliaus ir turi jau vizas:

J. Palionis, M. Palionienė, L. Černius, B. Vaitkus, J. Kaunas, A. Rutkauskas, D. Rutkauskienė, A. Rutkauskaitė, K. Minkovski, J. Minkovski, A. Bekšas, M. Bekšas, O. Biekšaitė, J. Misevičius, P. Misevičienė, T. Misevičia, J. Misevičiūtė, B. Raulinaitis, M. Raulinaitienė, B. Raulinaitis, V. Raulinaitis, J. Kučka, L. Kučkienė, P. Ozbutas, P. Repšus, A. Mockus, B. Mackienė, D. Burokas, U. Burokienė, A. Vozgirdas, V. Šaltis, P. Matulis, F. Stundis, J. Klevas, A. Klevienė, Ida Kleviūtė, J. Puras, K. Purienė, J. Genevičia, A. Genevičienė, J. Genevičia, A. Genevičiūtė, J. Rikert, F. Goldberg, A. Briedis, A. Rikert, Z. Rikert, J. Žekonis, K. Žekonienė.

PETRAS BARTKEVIČIA musų Banko direktorius išplauks su kitu gana skaitlingu rengiamu buriu 19-tą dieną Kovo laivu "Lapland" ir vežs pasažierius iki Kaunui. Su visais reikalais kreipkitės į

BALTIC STATES FINANCE CORP.

357-359 Broadway,
So. Boston, Mass.

Draugiška Vakarienė

So. Bostono Lietuvių Kooperatyvės Bendrovės krautuvė (Vartotojų dr-ja) rengia nepaprastą vakarienę, kokios da South Boston'e nebuvo. Vakarienė bus 6 d. Vasario, š. m., Lietuvos salėje, kamp. E ir Silver Sts. Prasišės 6 val. vakare. Kooperacijos narius, prietelius ir visus, kas tik nori gauti skanią vakarienę ir buti geroj draugijoje, prašome tikičius pasipirkti iš kalno. Tikiėtų galima gauti šiose vietose: Kooperacijos Krautuvėje, 285 Broadway, "Sandaros" administracijoje ir pas Kooperacijos narius. Tikietas pavieniui \$1.00; porai \$1.50. Dar norime priminti, kad apart vakarienės bus įvairus programas.

Rengimo Komisija.

KLaidos PATAISYMAS.

"Sandaros" No. 4, ant 6 puslapių, "Lietuviai Amerikoje" skyriuje, įsiskverbė klaida: pirmoje korespondencijoje yra sumaišytas antgalvis: vietoje Worcester, Mass., turėtų būti Montello, Mass. Toje pat korespondencijoje yra klaida ir varde: deklamavo ne Jurėnas, bet Južėnas.

SVARBUS PRANESIMAS.

So. Bostono Lietuvių Kooperatyvė Bendrija (Vartotojų Dr-ja) laikytame metiniame susirinkime, 12 d. sausio, 1921 m. nutarė, kad visi akcionieriai bėgyje vieno mėnesio (nuo 1 d. vas. iki 1 d. kovo) priduotų savo teisingus antrašus. Persikeldami naujon vieton, turi pamaintyti savo antrašus bėgyje 7 dienų. Neišpildžiusieji šio reikalavimo, nustoja nekurių teisių, kurios yra pažymėtos metinio susirinkimo protokole. Šiuo ir visais kitais reikalais kreiptis šiuo antrašu: Lietuvių Kooperacija (sekretoriui), 285 Broadway, Boston 27, Mass.

Pirm. P. Yaukauskas.

EXTRA! EXTRA! DEL VISŲ!

Taisau visokius čeverkykus vyrų, moterų ir vaikų. Gali vaikščioti taip kad su naujais. Padarau stiprai ir gerai ir pigiai. Už-eikite del persitikrinimo. Visiems patogi užėiga, arti Lietuvių svetainės.

A. ABAZORIUS,
301 E. St., So. Boston, Mass.

PAJIESKAU savo pusbrolio L. Sudento, pirmiaus gyveno po antrašu P. O. BOX 182, Oglesby, Ill. Dabar nežinau, kur randaš. Meldžiu atsišaukti:

PRANAS JANUŠAS,
Kapėnų dvaras,
Valsčius ir paštas Vekšniai
Apskr. Mažeikių.

PAJIESKAU savo draugų J. A. Matuls, jo tikra pavardė Juozas A. Matulaitis. Paskutinį laišką nuo jo gavau jau suvirš du metai iš Hnna Wyoming. Ji-sai yra gerai žinomas lietuviams, kurie gyvena Denver Coloralo. Taipgi prašau atsiliiepti tų ypatų, kurios mane pajieškojo pe-reitą metą net per kelis laikraščius, kuriems aš esu taipgi žinomas po pavarde angliškai C. J. Cheppor, Meldžiu rašyti šiuo antrašu:

K. J. CZEPAITIS,
1627 Myrtle St., Erie, Pa.

JIESKO DARBO.

Mergina nori gauti darbą kokiame nors store. Moka ketures kalbas.

Z. Š., 399 Broadway,
South Boston.

JAU GALIMA GAUTI "SANDAROS" Administracijoje gerb. St. Šimkaus visus naujausius muzikos veikalus del piano ir solo. Vietos muzikos mylėtojai kviečiami į "Sandaros" knygyną atsilankyti ir pasiskirti sau tinkamus veikalus, kurių jau seniai pageidaujama buvo, dabar juos gavome, tiesiog nuo išleidė-

AMERIKOS LIETUVIAI!

Rašydami laiškus Lietuvon pas savo gimines, papuoškite savo laiškelį su žirgvaikio paveikslėliu ir parašu "Tėvynė mūsų tų didvyrių žemė". Paveikslėlio didumas 2x2.

Prisiųskite už 2c. stampą, o mes prisiūsime kelėtą tų paveikslėlių ant pažiūrėjimo dykai.

NATIONAL PRESS,
8 Vine St., Montello, Mass.

Puiki Lietuviška
UŽEIGA

pas
ANTANĄ TAMULEVIČIŲ
300 Broadway, S. Boston Mass.

Išgaminuojam akis
ir pritaikom akinius.

H. S. Stone O.D.

Akių Specialistas.

399a Broadway,
Tarpe E ir F gatvių. South Boston.

SPAUSTUVĖ

tsakančiausia ir moderniškiausia spaustuvė, kuri gražiai ir artistiška atlieka kožną jai pavestą darbą.

Drįstame pasakyti, kad Sandaros spaustuvė turi kiekvieną dieną daugiausia spaudos darbų už visas kitas lietuviškas spaustuves Suvienytose Valstijose.

Kas tik mums sykį pavedė kokį nors spaudos darbą, kiekvienas persitikrino, jog jis buvo atliktas atsakomiausiai. Tad mes žinome, kad sykį pamėginęs mus su spaudos darbu, visodas prie mus kreipsis su sekančiais savo darbais.

Kodėl mums daugiausia paveda spaudos darbus?

— Todėl, kad visados padarome į laiką, pigiaus, geriausio popierio ir tinkamiausiai.

Mes darome: knygas, konstitucijas, kortas į langus įstatyti, plakatus, pasveikinimus, cirkuliarius, pakvietimus, tikietus, vizitines kortėles, barčekius ir visokius kitus spaudos dalykus.

Kreipkitės su visokiais spaudos darbais sekančiu antrašu:

"SANDARA"

327 E ST., BOSTON 27, MASS.

PIRMININKAS, VALDYBA IR DIREKTORIAI ANT

The Boston National Bank

[Nariai Federal Reserve Systemos]

Labai Maloniai Tamstą Užkviečiam į

NAUJĄ BANKOS VIETĄ

Utarninke, Vasario-Feb. 1 d., 1921,

nuo 9 ryto iki 8 val. vakare.

Hanover ir Blackstone Streets

Boston, Massachusetts

Ši Banka prisidės daug ką del lietuvių visuomenės, nes yra arčiausias susisiekinimas su Diskonto Banku — jie yra siuntėjai pinigų į Lietuvą.

AR JAU NUSIPIRKAI LAIKRODĖLĮ?

Žinoma, kad dar ne. Nes jis iki šioliai buvo labai brangus, o dabar atpigo net 25 % nuošimčio. Taigi laikas jums nusipirkti. Kreipkitės pas:

P. VALUKONIS

375 BROADWAY, SO. BOSTON, MASS.

PASKUTINIAI Šokiai Prieš Užgavėnes!

RENGIA JAUNIMO RATELIS.

UŽGAVENIŲ VAKARE, 8 VASARIO-FEB. 1921

LIETUVIŲ SVETAINĖJE,

Kampas E ir Silver gatvių, So. Boston, Mass.

Prasidės 7:30 val. vakare ir trauksis iki vėlai.

Griežs pagarsėjusi Campbell'io Orkestra. Todėl visus kviečiame, kaip vietinius, taip ir apielinkės lietuvius atsilankyti ant viršminėtų šokių, nes daug jaunimo prižadėjo dalyvauti iš kitų miestų.

RENGIMO KOMITETAS.